

Sisäasiainministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2012-2016

Hallinto

SISÄASIAINMINISTERIÖN JULKAISUJA 31/2011

Sisäasiainministeriö
Monistamo
Helsinki 2011

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-703-2 (nid.)
ISBN 978-952-491-704-9 (PDF)

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Sisäasiainministeriö		Julkaisun laji	
		Toimeksiantaja Sisäasiainministeriö	
		Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi Sisäasiainministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2012-2016			
Julkaisun osat			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Sisäasiainministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2012-2016 sisältää tietoja ministeriössä käynnissä olevista ja vuosina 2012-2016 käynnistyvistä lainsäädäntöhankkeista. Lainsäädäntösuunnitelmaan sisältyy myös tietoja ministeriön toimialan EU-säädöshankkeista ja kansainvälisiä sopimuksia koskevista hankkeista sekä eduskunnalle annettavista selonteista ja selvityksistä.</p> <p>Lainsäädäntösuunnitelma on vahvistettu ministeriön johtoryhmässä 23.11.2011.</p> <p>Lisätietoja lainsäädäntöhankkeista on sisäasiainministeriön internet-sivuilta (www.intermin.fi) ja valtioneuvoston hankerekisterissä (www.hare.vn.fi).</p>			
Avainsanat (asiasanat) lainvalmistelu, lainsäädäntöhanke			
Muut tiedot Sähköisen julkaisun ISBN 978-952-491-704-9 (PDF), osoite www.intermin.fi/julkaisut			
Sarjan nimi ja numero Sisäasiainministeriön julkaisut 31/2011		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-703-2
Kokonaissivumäärä 91	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Sisäasiainministeriö		Kustantaja/julkaisija Sisäasiainministeriö	

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare) Inrikesministeriet	Typ av publikation		
	Uppdragsgivare Inrikesministeriet		
	Datum för tillsättandet av organet		
Publikation (även den finska titeln) Inrikesministeriets lagstiftningsplan 2012–2016			
Publikationens delar			
<p>Referat</p> <p>Inrikesministeriets lagstiftningsplan 2012–2016 innehåller uppgifter om de lagstiftningsprojekt som pågår och som inleds vid ministeriet 2012–2016. Lagstiftningsplanen innehåller också information om projekt inom ministeriets ansvarsområde som gäller EU-rättsakter, internationella fördrag samt redogörelser och utredningar till riksdagen.</p> <p>Lagstiftningsplanen har fastställts i ministeriets ledningsgrupp den 23 november 2011.</p> <p>Mer information om lagstiftningsprojekten finns på inrikesministeriets webbplats (www.intermin.fi) och i statsrådets projektregister (www.hare.vn.fi).</p>			
Nyckelord lagberedning, lagstiftningsprojekt			
Övriga uppgifter Elektronisk version, ISBN 978-952-491-704-9 (PDF), www.intermin.fi/publikationer			
Seriens namn och nummer Inrikesministeriets publikation 31/2011		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-703-2
Sidoantal 91	Språk finska	Pris	Sekretessgrad offentlig
Distribution Inrikesministeriet		Förläggare/utgivare Inrikesministeriet	

SISÄLLYSLUETTELO

(Hankkeen otsikossa merkintä H, jos hanke liittyy pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman kirjaukseen)

1. KÄYNNISSÄ OLEVAT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET 7

1.1. Kansalliset hankkeet 7

POLIISIOSASTO 7

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttaminen 7

Yksityistä turvallisuusalaa koskevan lainsäädäntöhankkeen II vaihe (H) 8

Valtioneuvoston asetus lääkärin ilmoitusvelvollisuudesta ja terveydenhuollon ammattihenkilöstön ilmoitusoikeudesta aselupa-asioissa 9

Arpajaislain nojalla annettavien asetusten valmistelu 10

Pysäköinninvalvonnasta annettavien sisäasiainministeriön asetusten valmistelu 11

Sisäasiainministeriön asetus ampuma-aseen tekemisestä ampumakelvottomaksi ja ase osan tekemisestä toimintakelvottomaksi 12

Sisäasiainministeriön asetus poliisin suoritteiden maksullisuudesta vuonna 2012 12

Turvapaikanhakijan asiointikorttia koskeva selvitys (H) 13

Aselainsäädäntöä koskevat muutostarpeet 13

Liikkumis- ja oleskelurajoituksia koskevien säännösten tarkistaminen 14

Erityinen henkilöturvallisuus 15

Poliisin tutkintokoulutusjärjestelmän säännösten uudistaminen 16

Rahankeräyslain tarkistaminen (H) 16

PELASTUSOSASTO 17

Laki vaaratiedotteesta 17

Laki pelastustoimen laitteista annetun lain muuttamisesta .. 18

Valtioneuvoston asetus tehdasvalmisteisten tulisijojen paloturvallisuudesta 19

Valtioneuvoston asetus poistumisturvallisuusselvityksestä... 20

Sisäasiainministeriön asetus hätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista 20

MAAHANMUUTTO-OSASTO 20

Ulkomaalaislain perheenyhdistämissäännösten tarkistaminen (H) 20

Ulkomaalaislain tarkistaminen suhteessa Schengenin rajasäännöstiin 21

Ulkomaalaisten säilöön ottamista koskevien säännösten tarkistaminen (H)	22
Valtioneuvoston asetus ilman huoltajaa olevan lapsen edustajalle maksettavasta palkkiosta ja kulukorvauksesta ..	23
Sisäasiainministeriön asetus Maahanmuuttoviraston suoritteiden maksullisuudesta	24
RAJAVARTIO-OSASTO	24
Rajavartiolainsäädännön vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskevan arvioinnin toinen vaihe	24
Rajavartiolaitoksen tilaa tai aluetta koskevia liikkumisrajoituksia tai kieltoja koskevan sisäasiainministeriön asetuksen valmisteleminen	25
Sisäasiainministeriön asetus Rajavartiolaitoksen maksullisista suoritteista.....	26
MINISTERIÖN OIKEUSYKSIKKÖ	27
Poliisiin kohdistuvan valvonnan oikeusperusta.....	27
MINISTERIÖN HALLINTOYKSIKKÖ	28
Sisäasiainministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen ja ministeriön työjärjestyksen muuttaminen.....	28
Hallinnon tietotekniikkakeskuksesta annetun asetuksen muuttaminen.....	28
1.2. EU-säädöshankkeet	30
POLIISIOSASTO	30
Asevientiasetus.....	30
Direktiivi lentomatikustajarekisterin tietojen (PNR- tiedot) käyttämisestä lainvalvontaan.	31
Asetus räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä	32
MAAHANMUUTTO-OSASTO	33
Erityisosajadirektiivi	33
Työnantajasanctiodirektiivi	35
Pitkään oleskelleiden direktiivin muutos.....	36
Puitedirektiivi	37
Vastaanottodirektiivi	38
Vastuunmäärittämisasetus (Dublin II)	39
Eurodac -asetus.....	41
Päätös Euroopan pakolaisrahaston perustamisesta	42
Määritelmädirektiivi	43
Turvapaikkamenettelydirektiivi	45
Kausityöntekijädirektiivi.....	46
Yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskeva direktiivi.....	47

RAJAVARTIO-OSASTO	48
Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston (Frontex) perustamisesta annetun neuvoston asetuksen muuttaminen	48
Schengenin rajasäännösten muutos (SBC-asetus).....	49
Paikallista rajaliikennettä koskevan asetuksen muutos	49
KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ	50
Arviointiasetus	50
Eurodac-asetus.....	51
Eurodac-lainvalvontapäätös.....	52
1.3. Kansainväliset sopimukset	54
POLIISIOSASTO	54
Suomen ja Yhdysvaltojen välinen rikostorjuntasopimus.....	54
PELASTUSOSASTO	55
Sopimus Barentsin euroarktisen alueen hallitusten välillä yhteistyöstä onnettomuuksien ehkäisemisen, niihin varautumisen ja pelastustoiminnan alalla	55
Sopimus lento- ja meripelastusyhteistyöstä arktisella alueella	56
Suomen ja Viron välisen yhteistyötä pelastuspalvelussa koskevan sopimuksen saattaminen ajan tasalle.....	56
MAAHANMUUTTO-OSASTO	57
Kansalaisuutta koskeva pohjoismainen yleissopimus	57
Takaisinottosopimus Venäjän kanssa Täytäntöönpano- pöytäkirjan voimaansaattaminen	58
Takaisinottosopimus Kosovon kanssa.....	59
Suomen ja Uuden-Seelannin välinen järjestely koskien maiden välistä työlomajärjestelmää (sopimuksen muutos) ..	60
Työlomajärjestely Kanadan kanssa.....	60
2. LÄHIAIKOINA (VUODEN 2011 LOPUSSA JA VUONNA 2012) KÄYNNISTYVÄT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET	62
2.1. Lähiaikoina käynnistyvät kansalliset hankkeet	62
POLIISIOSASTO	62
Järjestyslain muutos (H)	62
Henkilökorttilain muutos	63
Passilain muuttaminen	63
Rahapesulainsäädännön muutostarpeet (H)	64
Arpajaislain tarkistaminen (H)	65

Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen	65
Poliisimiesvirkojen eroamisikää koskevien säännösten tarkistaminen	66
Järjestäytynyttä rikollisuutta, terrorismin ja vakavimman uusimuotoisen rikollisuuden torjuntaa sekä väkivaltaisen radikalisoitumisen ehkäisemistä koskeva lainsäädäntö (H) ..	67
Tietoverkkorikollisuutta koskeva lainsäädäntö (H)	67
PELASTUSOSASTO	68
Valtioneuvoston asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista	68
Sisäasiainministeriön asetus eräiden pelastustoimen laitteiden kunnossapidosta	68
Sisäasiainministeriön asetus ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen tai hälyttämiseen käytettävistä teknisistä järjestelmistä ja menetelmistä	68
Valtioneuvoston asetus Pelastusopistosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta	69
MAAHANMUUTTO-OSASTO	69
Ihmiskauppalaki (H)	69
Kansainvälistä suojelua hakevalle annettava yleinen oikeudellinen neuvonta	70
Kansainvälistä suojelua hakevalle annettava oikeusapu	70
RAJAVARTIO-OSASTO	71
Rajavartiolaitoksen virkapuvusta ja rajavartiomiehen tunnuksesta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen	71
KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ	72
Voimakeinojen käyttöä siviilikriisinhallintatehtävissä koskeva säädöshanke	72
2.2. Lähiaikoina EU:ssa käynnistyvät säädöshankkeet	74
POLIISIOSASTO	74
Ehdotus asetukseksi/direktiiviksi EU:n terrorismin rahoituksen jäljittämisyjärjestelmäksi	74
PELASTUSOSASTO	75
Neuvoston päätös pelastuspalvelun rahoitusvälineeksi	75
Neuvoston päätös yhteisön pelastuspalvelumekanismen perustamisesta	75
RAJAVARTIO-OSASTO	76

Euroopan rajojen valvontajärjestelmää koskeva asetus (Eurosur).....	76
Älykkäät rajat (Smart borders) -hanke	76
KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ	78
EU:n rahoituskautta vuoden 2013 jälkeen koskeva säädöshanke	78
2.3. Lähiaikoina käynnistyvät kansainväliset sopimukset.....	79
PELASTUSOSASTO.....	79
NORDRED-sopimuksen saattaminen ajan tasalle	79
3. VUOSINA 2013-2016 KÄYNNISTYVÄT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET	80
3.1. Vuosina 2013-2016 käynnistyvät kansalliset hankkeet.....	80
POLIISIOSASTO	80
Poliisilakiin liittyvien säännösten tarkistaminen	80
Poliisilain nojalla annettavat asetukset	80
Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen.....	81
Poliisin hallintolain tarkistaminen	81
Poliisihallinnon virkojen kelpoisuusvaatimuksia ja nimittämistä koskevien säännösten uudistaminen	82
Täydennyspoliisijärjestelmää koskevien säännösten uudistaminen (H)	82
Poliisin erityistoimintayksikön ylikansalliset toimivaltuudet	83
Poliisin tiedonsaantia koskevat säännökset	84
Poliisin virkapuvusta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen.....	84
PELASTUSOSASTO.....	85
Pelastuslain vuoden 2011 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskeva arviointi	85
MAAHANMUUTTO-OSASTO	85
Maahanmuuttoon liittyvien rekisterisäännösten tarkistaminen	85
Selvitys ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen tarpeesta.....	86
Selvitys kansalaisuuslain kokonaisuudistuksen tarpeesta.....	86
RAJAVARTIO-OSASTO.....	86
Rajavartiolainsäädännön vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskevan arvioinnin III vaihe.....	86
3.2. Vuosina 2013-2016 EU:ssa käynnistyvät säädöshankkeet.....	88

POLIISIOSASTO	88
Euroopan poliisiakatemiaa (CEPOL) koskevan päätöksen muuttaminen.....	88
Ehdotus asetukseksi Euroopan poliisiviraston (Europol) perustamisesta.....	88
4. EDUSKUNNALLE ANNETTAVAT SELONTEOT JA SELVITYKSET ..	90
PELASTUSOSASTO.....	90
Hätäkeskusaluejaon muuttaminen.....	90
Hätäkeskusuudistuksen seuranta.....	90
Väestön suojaamisen tarpeiden selvittäminen.....	90
MAAHANMUUTTO-OSASTO	91
Kotouttaminen	91

1. KÄYNNISSÄ OLEVAT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET

1.1. Kansalliset hankkeet

POLIISIOSASTO

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain muuttaminen (SM065:00/2011*)

Tavoite: Tarkistetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annettua lakia ottaen huomioon kansallisessa soveltamisessa ilmitulleet epäkohdat, lain voimaantulon jälkeen tapahtuneet lainsäädäntömuutokset sekä kansainvälinen kehitys. Lisäksi erityisesti sähköinen arkistointi ja poliisiasiain tietojärjestelmän uudistus edellyttävät lainsäädäntömuutoksia.

Aikataulu: Hanke on asetettu 18.5.2006. Hallituksen esitys (HE 98/2010 vp) on annettu eduskunnalle 24.6.2010 (rauennut). Poliisiosasto on asettanut 30.9.2011 lainsäädäntöhankkeen valmistelevaan hallituksen esitykseen tarvittavat päivitykset. Hankkeen toimituskausi on 31.12.2011 saakka. Hallituksen esityksen arvioitu antamisajankohta on keuhätistuntokausi 2012.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Lausuntokierros 23.11.-22.12.2011.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen p. 071 878 88563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

* Hankkeen numero valtioneuvoston hankerekisteri Haressa (www.hare.vn.fi)

Yksityistä turvallisuusalaa koskevan lainsäädäntöhankkeen II vaihe (H)*
(SM066:00/2011)

Tavoite: Kokonaisuudistuksen tavoitteena on yksityistä turvallisuusalaa koskevan lainsäädännön ajantasaistaminen sekä toimivaltuuksien selkeyttäminen ja yhdenmukaistaminen, vartijoiden ja järjestyksenvalvojen sekä poliisin välinen työnjako ja yleensäkin yksityisen turvallisuusalan toimintaedellytysten turvaaminen sekä koulutus ja valvonta.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä, kaksi valmistelijaa. Hanketta ohjaa ja valmistelua tukee ohjausryhmä.

Aikataulu: Toimikausi 16.11.2011 - 30.6.2013. Lausuntokierros kesällä 2012. Hallituksen esitys eduskunnalle syksyllä 2012, säädökset voimaan 1.1.2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Sisäasiainministeriö on järjestänyt kaksi yksityisen turvallisuusalan lainsäädännön kokonaisuudistusta koskevaa laajaa kuulemistilaisuutta, toisen viranomaistahojen edustajille kesäkuussa 2010 ja toisen alan yksityisille etujärjestöille maaliskuussa 2011.

Ohjausryhmän jäseninä ovat edustajat oikeusministeriöstä, liikenne- ja viestintäministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä sekä sosiaali- ja terveysministeriöstä. Lisäksi valmistelun aikana kuullaan aktiivisesti yksityistä turvallisuusalaa edustavia keskeisimpiä etujärjestöjä sekä Turvallisuusalan neuvottelukuntaa. Poliisihallitus osallistuu valmisteluun.

Poliisiammattikorkeakoulu on laatinut sisäasiainministeriön poliisiosaston toimeksiantosta erillisen yksityistä turvallisuusalaa koskevan esiselvityksen (Yksityinen turvallisuusala turvallisuuspalveluiden tuottajana). Lisäksi Itä-Suomen yliopisto tekee laajan empiirisen tutkimuksen yksityisestä turvallisuusalasta ja sen toimijoista (valmistuu syksyllä 2011).

Hankkeeseen laaditaan erillinen viestintäsuunnitelma yhdessä sisäasiainministeriön ja poliisin viestinnän kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Ks. yllä kohta Osallisuus, viestintä, kuuleminen.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4; yksityisen turva-alan lainsäädäntöä selkiytetään.

**Hankkeen otsikossa merkintä H, jos hanke liittyy pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman kirjaukseen.*

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Timo Kerttula, puh. 071 878 8589, lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Valtioneuvoston asetus lääkärin ilmoitusvelvollisuudesta ja terveydenhuollon ammattihenkilöstön ilmoitusoikeudesta aselupa-asioissa (SM048:00/2011).

Tavoite: Ampuma-aselain 114 §:ssä (muut. 124/2011) säädetään lääkärin ilmoitusvelvollisuudesta ja terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeudesta. Pykälän 1 momentin mukaan lääkärillä on velvollisuus ja muulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä tehdä poliisille ilmoitus henkilöstä, jonka hän potilastietojen ja henkilön tapaamisen perusteella katsoo perustellusta syystä olevan terveydentilansa tai käyttäytymisensä perusteella sopimaton pitämään hallussaan ampuma-asetta, aseensa osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä ilmoitusmenettelystä, ilmoitusten sisällöstä sekä ilmoitusten käsittelyyn oikeutetusta poliisin henkilöstöstä. Tavoitteena on valmistella 3 momentin valtuussäännöksen mukainen valtioneuvoston asetus.

Aikataulu: Tavoitteena on saada asetus voimaan tammikuussa 2012.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Valmistelua on tehty yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön sekä Suomen Lääkäriliiton edustajien kanssa. Valmistelun yhteydessä on kuultu eri lääketieteen alojen asiantuntijoita. Asetusluonnos on ollut lausuntokierroksella.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Asetus täydentää ampuma-aselain muuttamisesta annettua lakia (124/2011), jonka valmistelun yhteydessä on tehty vaikutusten arviointi. Erillistä vaikutusten arviointia ei asetuksen valmistelun yhteydessä ole tehty.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Projektipäällikkö Mika Lehtonen, puh. 071 878 8581, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Arpajaislain nojalla annettavien asetusten valmistelu (SM041:00/2011)

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on valmistella arpajaislain ensimmäisen ja toisen vaiheen muutoksiin sisältyvien valtuutussäännösten johdosta tarpeelliset muutokset arpajaisista annettuun valtioneuvoston asetukseen (1345/2001) sekä valmisteltava tarpeelliset sisäasianministeriön asetukset.

Ensimmäisen vaiheen lakimuutoksiin sisältyy valtuutussäännös antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä pelaajan täysi-ikäisyyden varmistamistavoista. Toisen vaiheen lakimuutoksiin sisältyy valtuutussäännös antaa valtioneuvoston asetuksella nykyiset rahapeliluvan ehdot ja määräykset korvaavat rahapelien jakelua koskevat säännökset sekä säännökset pelaajan henkilöllisyyden ja hänen asuinpaikkansa todentamisesta sähköisesti välitettävien rahapelien osalta, rahapelien sähköisistä valvontajärjestelmistä ja rahapeliasioiden neuvottelukunnan tarkemmista tehtävistä ja kokoonpanosta. Toisen vaiheen lakimuutoksiin sisältyy myös valtuutus antaa sisäasiainministeriön asetuksella rahapelien pelisäännöt ja tarkemmat säännökset pelaamisen rajoituksista, joita rahapeliyhteisön on asetettava sähköisesti välitettävien rahapelien osalta.

Toisen vaiheen asetuksista on ennen lain voimaantuloa 1.1.2012 annettava valtioneuvoston asetukset rahapelien jakelua koskevista säännöksistä (nykyiset rahapeliluvan ehdot ja määräykset) ja rahapeliasioiden neuvottelukunnan tarkemmista tehtävistä ja kokoonpanosta sekä sisäasiainministeriön asetukset rahapelien pelisäännöistä.

Organisointi: Vastuuvalmistelija poliisiosastolta vastaa hankkeen toteuttamisesta yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, Poliisihallituksen sekä terveyden- ja hyvinvoinninlaitoksen rahapeli-toiminnan asiantuntijoiden kanssa. Hankkeen yhteydessä voidaan pitää tarpeellisia kokouksia ja kuulla rahapeliyhteisöjen edustajia.

Aikataulu: 23.5.2011 – 23.5.2012

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Asetusluonnokset lähetetään lausuntokierrokselle maa- ja metsätalousministeriöön, opetus- ja kulttuuriministeriöön, sosiaali- ja terveysministeriöön, Poliisihallitukseen, terveyden- ja hyvinvoinnin laitokseen sekä rahapeliyhteisöille.

Hankkeesta tiedotetaan arpajaislain keskeisistä muutoksista kertovilla www.arpajaislaki.fi ja www.lotterilagen.fi -sivustoilla.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Rahapeli-toiminnan jatkumisen turvaamiseksi on valmisteltava asetukset rahapelien jakelua koskevista säännöksistä ja sisäasiainministeriön asetukset rahapelien pelisäännöistä sekä muut asetukset, jotka arpajaislain muuttamisesta annettuun lakiin sisältyvien valtuutussäännösten mukaan on annettava.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Jukka Tukia, puh. 071 878 8573, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Pysäköinninvalvonnasta annettavien sisäasiainministeriön asetusten valmistelu
(SM067:00/2011)

Tavoite: Oikeusministeriössä valmisteltu uusi laki pysäköinninvalvonnasta tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012 (727/2011). Lain 23 §:n mukaan sisäasiainministeriön asetuksella säädetään tarkemmin seuraavista asioista:

1. Rengaslukolta vaadittavista ominaisuuksista
2. Pysäköinninvalvonnassa käytettävistä asiakirjoista sekä niihin tehtävistä merkinnöistä ja niiden säilyttämisestä
3. Pysäköinninvalvonnassa määrättyjen seuraamusten täytäntöönpanoon liittyvistä ja muista viranomaisten välisistä ilmoituksista
4. Kunnallisen pysäköinninvalvonnan järjestämistä koskevassa hakemuksessa esitettävästä selvityksestä
5. Kunnallisen valvontahenkilöstön virkamerkistä sekä virkapuvusta ja tunnusmerkistä.

Hankkeen tavoitteena on valmistella tarvittavat asetukset.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Aikataulu: Toimikausi 15.9.2011 - 31.12.2011. Säädökset voimaan 1.1.2012.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Kunnallisen pysäköinninvalvonnan edustajat ovat olleet sisäasiainministeriössä kuulemistilaisuudessa marraskuussa 2010.

Poliisihallitus on kesällä 2011 laatimansa esiselvityksen yhteydessä kuullut poliisilaitoksia, kunnallista pysäköinninvalvontaa ja Etelä-Suomen aluehallintovirastoa.

Sisäasiainministeriö kutsuu kunnallisen pysäköinninvalvonnan edustajat uudelleen kuulemistilaisuuteen syksyllä 2011.

Muutokset teknisluonteisia ja koskevat pääasiassa kunnallista pysäköinninvalvontaa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Poliisihallitus on laatinut asiassa esiselvityksen, jonka yhteydessä se on kuullut poliisilaitoksia, Poliisin tekniikkakeskusta, kunnallista pysäköinninvalvontaa ja Etelä-Suomen aluehallintovirastoa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

**Sisäasiainministeriön asetus ampuma-aseen tekemisestä ampumakelvottomaksi ja ase-
osen tekemisestä toimintakelvottomaksi**
(SM030:00/2011).

Tavoite: Ampuma-aselain muutoksella 124/2011, joka on tullut voimaan 13.6.2011, muutettiin lain 119 §:n 3 momenttia muun muassa siten, että sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ampuma-aseen ampumakelvottomaksi tai ase-osen toimintakelvottomaksi tekemiseen liittyvistä teknisistä vaatimuksista, ampuma- tai toimintakelvottomaksi hyväksymistä tarkoittavasta merkinnästä ja siitä annettavasta todistuksesta sekä ampumakelvottomaksi tehdyn ampuma-aseen tai toimintakelvottomaksi tehdyn ase-osen toimittamisesta tarkastettavaksi. Kyseisellä asetuksella säädettäisiin näistä seikoista.

Aikataulu: Tavoitteena on lähettää asetusluonnos lausuntokierrokselle joulukuussa 2011 ja saada asetus voimaan mahdollisimman pian.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Koska asetuksessa pääosin saatettaisiin ampuma-aseiden pysyvästi ampumakelvottomaksi ja ase-osen pysyvästi toimintakelvottomaksi tekemistä koskeva ohje asetustasolle, ei hallinnon ulkopuolisia sidosryhmäkuulemisiä ole perusvalmistelun aikana tehty. Ehdotus lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Asetus täydentää ampuma-aselain muuttamisesta annettua laki (124/2011), jonka valmistelun yhteydessä on tehty vaikutusten arviointi. Erillistä vaikutusten arviointia ei ministeriön asetuksen valmistelun yhteydessä ole tehty.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Projektipäällikkö Mika Lehtonen, puh. 071 878 8581, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Sisäasiainministeriön asetus poliisin suoritteiden maksullisuudesta vuonna 2012

Tavoite: Poliisin suoritteita koskevan asetuksen päivittäminen kerran vuodessa.

Aikataulu: Marras/joulukuu 2011

Organisointi: Pysyväisluonteinen työryhmä perustetaan syksyllä 2011.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Esitys lähetetään lausuntokierrokselle poliisihallinnon lisäksi valtiovarainministeriöön, maahanmuuttovirastoon, liikenteen turvallisuusvirastoon sekä Väestörekisterikeskukseen.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Työryhmä selvittää taloudelliset vaikutukset.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Turvapaikanhakijan asiointikorttia koskeva selvitys (H)
(SM056:00/2011)

Tavoite: Selvitetään mahdollisuutta ottaa käyttöön turvapaikanhakijoiden asiointikortti. Selvitetään asiointikortin käyttöönoton oikeusvaikutukset tunnistamisasiakirjana erityisesti suhteessa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annettuun lakiin (503/2008) ja myös muuhun lainsäädäntöön. Myös mahdolliset lainsäädännön muutostarpeet selvitetään. Lisäksi selvitetään mm. taloudellisia vaikutuksia, vaikutuksia viranomaisten toimintaan ja vaihtoehtoisia keinoja, joilla voitaisiin ratkaista turvapaikanhakijoiden erityisesti pankkiasiointiin liittyvät ongelmat.

Organisointi: Turvapaikanhakijoiden asiointikortin käyttöönottoa selvittää poliisiosaston johtama työryhmä. Selvitystyön jälkeen päätetään erikseen mahdollisen lainsäädäntöhankkeen käynnistämisestä ja organisoinnista. Kyseeseen saattaa tulla ulkomaalaislain muutos (maahanmuutto-osaston lainsäädäntöhanke). Alustavan arvion mukaan kyseessä on edellä mainittua tavoitekirjausta merkittävästi laajemmasta kokonaisuudesta.

Aikataulu: Selvityshankkeen aikataulu on 1.10.2011-30.6.2012. Mahdollisen lainsäädäntö-hankkeen aikataulusta päätetään erikseen.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4: Kiirehditään uudistusta turvapaikamenettelyssä olevien erityisestä henkilötodistuksesta.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, rajavartio-osasto

Aselainsäädäntöä koskevat muutostarpeet

Tavoite: Tavoitteena on valmistella ampumaratojen perustamista ja ylläpitämistä koskeva lainsäädäntö. Ampuma-ase-laissa on teknisluontoisia muutostarpeita, jotka koskevat muun muassa asetyyppien määrittelyä ja ase-elinkeinoa koskevia säännöksiä. Valmisteilla oleva siviiliaseiden vientiä koskeva EU-asetus edellyttää ampuma-aselain vientiä koskevien säännösten uudistamista.

Lisäksi valmistellaan ne mahdolliset muut aselainsäädännön muutokset, jotka sisäasiainministeriö päättää toteuttaa aseturvallisuuden kehitysnäkymiä koskevan esiselvityshankkeen (SM058:00/2011) jälkeen mahdollisesti perustettavan laajapohjaisen eri intressitahojen edustuksen sisältävän selvityksen ehdotusten perusteella. Hankkeessa selvitetään poliisihallinnon näkökulmasta aseturvallisuuden mahdolliset poliisitoiminnalliset ja lainsäädännölliset kehittämistarpeet ottaen huomioon jo toteutetut toimenpiteet ja niistä saatavissa olevat kokemukset. Työryhmän toimikausi päättyy 31.12.2011. Laaja-

pohjaisen, eri intressitahojen edustuksen sisältävän selvitystyön käynnistämisestä päätetään työryhmän selvitystyön jälkeen.

Aikataulu: Aseturvallisuustyöryhmän (esiselvityshanke) toimikausi on 16.8.2011-31.12.2011. Hankkeen toimikausi on 1.1.2012-31.12.2013. Mahdollinen lainsäädäntöhanke asetetaan keväällä 2012 ja mahdollinen hallituksen esitys annetaan syksyllä 2013.

Organisointi: Lainsäädäntöhanke organisoidaan ohjausryhmään ja työryhmään, joihin molempiin tulisi mahdollisimman laaja edustus.

Aseturvallisuuden kehitysnäkymiä koskevaan esiselvityshankkeeseen on perustettu aseturvallisuustyöryhmä, johon on nimetty edustajat poliisihallinnon eri sektoreilta.

Osallisuus ja viestintä: Osallisuudesta ja viestinnästä päätetään hanketta asetettaessa. Tavoitteena on mahdollisimman monipuolinen ja laaja-alainen kuuleminen.

Aseturvallisuustyöryhmä huolehtii tarvittavien asiantuntijakuulemisten järjestämisestä.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia arvioidaan laajasti jo esiselvityshankkeissa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Projektipäällikkö Mika Lehtonen, puh. 071 878 8581, osastosihteeri Sini Kallonen (aseturvallisuustyöryhmä), puh. 071 878 8587, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Liikkumis- ja oleskelurajoituksia koskevien säännösten tarkistaminen (SM012:00/2011).

Tavoite: Esiselvityshankkeen tavoitteena on koota yhteen eri määräyksissä ja asetuksissa säännellyt liikkumisrajoitukset. Tavoitteena on kartoittaa mahdollisimman kattavasti ne poliisilain (493/1995) perusteella määriteltävät kohteet, joihin on nykytilanteessa tarpeellista kohdentaa liikkumis- ja oleskelurajoituksia sekä saattaa ne asetustasoisesti voimaan. Tavoitteena on koota liikkumis- ja oleskelurajoitukset karttaliitteineen mahdollisesti yhteen säädökseen.

Esiselvitystyö laaditaan hallituksen esityksen ja/tai asetuksen muotoon riippuen siitä, minkä tasoiseen säädösmuutostarpeeseen esiselvityksen perusteella katsotaan olevan tarpeen ryhtyä.

Aikataulu: Esiselvityshankkeen aikataulu 13.5.2011-31.3.2012. Säädöstasolla muutokset voimaan viimeistään 1.1.2014.

Organisointi: Hankkeen valmistelu tehdään sisäasiainministeriön poliisiosastolla virkautyönä. Valmistelu tehdään yhteistyössä poliisiosaston poliisitoiminnan suunnitteluuyksikön ja Poliisihallituksen asiantuntijoiden kanssa Poliisihallituksen kanssa erikseen sovitavalla tavalla ilman erillistä työryhmän perustamista.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Poliisihallinnon sisällä on tehty alustava kartoitus voimassaolevasta tilanteesta. Laajempi myös muita tahoja koskeva lausuntokierros tullaan järjestämään esiselvityksen valmistuttua.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvityshankkeessa arvioidaan toteutettava säädöstaso.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Erityinen henkilöturvallisuus (SM034:00/2011)

Tavoite: Erityistä henkilöturvallisuutta koskevien säännösten laatiminen. Selvitetään erityistä henkilöturvallisuutta koskevan erityislainsäädännön tarpeet. Erityisiä henkilöitä ja henkilöryhmiä ovat muun muassa rikosprosessin todistajat. Erityistä suojelua tarvitsevia henkilöryhmiä voivat olla myös viranomaiset kuten poliisit ja syyttäjät, valtiovieraat ja valtionpäämiehet sekä lähestymiskiellossa olevat ja heidän lähipiiriinsä kuuluvat henkilöt.

Tähän asiakokonaisuuteen liittyvät myös järjestäytyntä rikollisuutta ja terrorismin torjuntaa koskevat lainsäädännölliset kehitystarpeet.

Organisointi: Esiselvityshanke käynnissä. Lainsäädäntöhanketta koskeva valmisteluorganisaatio arvioidaan erikseen.

Aikataulu: Erityistä henkilöturvallisuutta koskeva esiselvityshanke on asetettu 9.5.2011. Työryhmän määräaika päättyy 30.4.2012.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Poliisin tutkintokoulutusjärjestelmän säännösten uudistaminen

Tavoite: Poliisin tutkintokoulutusjärjestelmää koskevien säännösten uudistaminen siten, että tavoitteena on poliisin perustutkinnon kehittäminen ammattikorkeakoulututkinnoiksi ja poliisin päällystökoulutuksen kehittäminen ylemmäksi ammattikorkeakoulututkinnoiksi. Lisäksi mm. poliisikokelaan aseman määrittäminen poliisimiehenä.

Aikataulu: Poliisihallituksessa on käynnissä poliisihallinnon sisäinen ohjausryhmä ja projektiryhmä vuoden 2011 loppuun saakka. Hanke tuottaa raportin ja luonnokset uusien tutkintojen opetussuunnitelmista. Lainsäädäntöhankkeen aikataulu on riippuvainen vireillä olevan esiselvityksen sisällöstä sekä mahdollisesti toteutettavista muista esiselvityksistä.

Organisointi, resurssit: Esiselvityshanke käynnissä Poliisihallituksessa. Mahdollisten muiden esiselvityshankkeiden ja lainsäädäntöhankkeen jatkovalmistelu työryhmätyönä sisäasiainministeriön poliisiosastolla.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Rahankeräyslain tarkistaminen (H) (SM079:00/2011)

Tavoite: Esiselvityshankkeen tavoitteena on arvioida mahdolliset rahankeräyslain (255/2006) muutostarpeet siltä osin kun laissa on asetettu rahankeräyslupan myöntämisen edellytykseksi luvansaajayhteisön tai -säätiön tarkoituksen yksinomainen yleishyödyllisyys sekä edellytys varojen hankkimiseksi yleishyödyllistä toimintaa varten ottaen huomioon lain soveltamiskäytännössä ilmennyt epäyhtenäinen tulkinta ja epäselvyys liittyen uskonnollisten yhteisöjen oikeuteen saada rahankeräyslupa. Lisäksi hankkeen tehtävänä on arvioida erikseen mahdollisuutta erityisestä syystä myöntää evankelis-luterilaiselle kirkolle tai ortodoksiselle kirkkokunnalle taikka niiden seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle rahankeräyslupa.

Aikataulu: Esiselvityshankkeen toimikausi 23.11.2011-31.5.2012. Mahdollinen lainsäädäntöhanke asetetaan 2012 ja hallituksen esitys annetaan eduskunnalle syksyllä 2012.

Organisointi: Esiselvityshankkeessa työryhmä.

Osallisuus ja viestintä: Toteutetaan lausuntokierros esiselvityksen valmistuttua.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman kohdan 4 kirjaus kansalaisjärjestöjen varainhankinnan selkeyttämisestä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Jukka Tukia, puh. 071 878 8573, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

PELASTUSOSASTO

Laki vaaratiedotteesta
(SM007:00/2011)

Tavoite: Hankkeen tarkoituksena on valmistella hallituksen esitys laiksi vaaratiedotteesta. Lailla säädettäisiin vaaratiedotteen antamisesta, lähettämisestä, välittämisestä ja julkaisemisesta. Vaaratiedotteen antamisen osalta säädettäisiin toimivaltaiset viranomaiset ja yleiset kriteerit tiedotteen antamisen perusteiksi. Vaaratiedotteen lähettämisen osalta määritettäisiin, mihin viranomaiset lähettävät vaaratiedotteet. Vaaratiedotteen välittämisen osalta määritettäisiin, miten vaaratiedotteet välitetään teleyrityksille. Vaaratiedotteen julkaisemisen osalta säädettäisiin, millä teknisillä välineillä (radio ja televisio) vaaratiedote voidaan antaa, tiedotteen kiireellisyysasteesta ja siitä alueesta jolla viranomainen päättää vaaratiedotteen julkaista (julkaistaanko valtakunnallisesti vai alueellisesti).

Organisointi: Sisäasiainministeriö on asettanut työryhmän ajalle 1.3.–31.12.2011. Työryhmän esityksen pohjalta lain valmistelua jatketaan virkatyönä. Sisäasiainministeriössä valmistelu on organisoitu pelastusosastolle.

Aikataulu: Laki on alustavasti suunniteltu tulevaksi voimaan 1.1.2013 lukien. Esitysluonnoksen lausuntokierros on toteutettu 15.9.-11.11.2011. Lakiesitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevään 2012 aikana.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Lakia valmisteleivassa työryhmässä ovat edustettuina sisäasiainministeriön pelastusosasto, poliisiosasto, rajavartio-osasto ja ministeriön oikeusyksikkö, valtioneuvoston kanslia, liikenne- ja viestintäministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja Häätäkeskuslaitos. Esitysluonnoksesta on pyydetty lausunto asianomaisilta ministeriöiltä, keskusvirastoilta ja Ahvenanmaan maakunnalta sekä pelastuslaitoksilta. Lisäksi lausunto on pyydetty Saamelaiskäräjiltä ja Svenska Finlands folktingetiltä, samaten kuin suurimmilta teleyrityksiltä ja niiden edunvalvontatahoilta.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Hankkeen vaikutukset viranomaisten toimintaan ja yhteiskunnalliset vaikutukset arvioidaan yleisesti. Hankkeen taloudellisten vaikutusten osalta arvioidaan niitä kustannuksia, joita vaaratiedotteen julkaisujärjestelmien kehittäminen voisi merkitä sekä todetaan lain tavoitteiden vaativan mahdollista lisäresursointia vaaratiedotteita välittävissä viranomaisorganisaatioissa (tiedotteiden kääntämisessä avustaminen).

Suhde hallitusohjelmaan: Ei

Suhde talousarvioon: Ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Pelastusosasto, poliisiosasto ja rajavartiosto.

Yhteyshenkilöt: Pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, p. 071 87 88419, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071 87 88431.

Laki pelastustoimen laitteista annetun lain muuttamisesta (YM023:00/2011)

Tavoite: Laki pelastustoimen laitteista (10/2007) uudistetaan ottaen huomioon uuden EU:n rakennustuoteasetuksen (305/2011) säätely. Rakennustuoteasetuksella kumotaan aikaisempi rakennustuotedirektiivi (89/106/ETY). Rakennustuotteiden CE -merkintä tulee harmonisoitujen tuotestandardien piiriin kuuluvien rakennustuotteiden osalta pakolliseksi heinäkuussa 2013. Rakennustuotedirektiivi on Suomessa saatettu voimaan pääosin rakennustuotteiden hyväksynnästä annetulla lailla ja -asetuksella sekä maankäyttö- ja rakennuslailla. EU-asetukset ovat sellaisenaan jäsenmaissa voimassa olevaa lainsäädäntöä eivätkä aiheuta kansallista toimeenpanoa. Sen sijaan asetuksen kanssa päällekkäinen kansallinen lainsäädäntö on kumottava. Kaikkia rakennustuotteita ei tulla CE -merkitsemään, joten CE -merkinnän lisäksi tarvitaan jatkossakin mahdollisuus myös kansalliseen rakennustuotteiden hyväksyntään.

Pelastustoimen laitteista annetun lain 3 §:n 2 momentin mukaan ”Jos pelastustoimen laite on rakennusalan tuotteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 89/106/ETY (rakennustuotedirektiivi) soveltamisalaan kuuluva rakennustuote, sen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen sovelletaan, mitä rakennustuotteiden hyväksynnästä annetun lain (230/2003) 2,3 ja 7-11 luvussa säädetään.” Muilta osin pelastustoimen laitteista annettu laki sisältää muun muassa säännökset pelastustoimen laitteiden yleisistä vaatimuksista sekä vaatimusten mukaisuuden osoittamisesta.

Ympäristöministeriö on 8.9.2011 asettanut Rakennustuotteiden hyväksyntää koskevaa lainsäädäntöä valmistelevan työryhmän (YM023:00/2011). Työryhmän tehtävänä on valmistella tuotehyväksyntälainsäädäntöön liittyvät ehdotukset muutoksiksi, kuinka rakennustuotteita hyväksytään kansallisesti tilanteissa, joissa CE -merkintä ei ole mahdollinen.

Sisäasiainministeriön pelastusosastolla on edustus edellä mainitussa ympäristöministeriön työryhmässä ja laki pelastustoimen laitteista on tarkoitus uudistaa (pelastustoimen laitteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisen siltä osin kuin siitä ei ole säädetty EU:n rakennustuoteasetuksessa) osana YM:n käynnistämää tuotehyväksyntälainsäädännön uudistamista ja antaa eduskunnalle osana asianomaista hallituksen esitystä. Samas-

sa yhteydessä tehdään mahdollisesti tarvittavat muutokset pelastustoimen laitelain nojalla annettuihin säädöksiin.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Hankkeen vaikutukset viranomaisten toimintaan ja yhteiskunnalliset vaikutukset arvioidaan yleisesti.

Organisointi: Valmistelu toteutetaan ympäristöministeriön asettaman työryhmätyön yhteydessä osana uuden tuotehyväksyntälainsäädännön valmistelua. Sisäasiainministeriön edustajana työryhmässä on yli-insinööri Kirsi Rajaniemi ja varajäsenenä hallitusneuvos Mika Kättö.

Aikataulu: Tavoitteena on, että hallituksen esitys uudeksi tuotehyväksyntälainsäädännöksi annetaan keväällä 2012 (maaliskuu) ja ehdotus laiksi pelastustoimen laitelain uudistamisesta osana edellä mainittua hallituksen esitystä. Laki on tarkoitus saattaa voimaan 1.7.2013.

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 8432 ja hallitusneuvos Mika Kättö, puh. 071 878 8466, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071-87 88431.

Valtioneuvoston asetus tehdasvalmisteisten tulisijojen paloturvallisuudesta (SM043:00/2008)

Tavoite: Pelastustoimen laitteista annetun lain (10/2007) 5 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset pelastustoimen laitteille asetettavista vaatimuksista, laitteisiin tehtävistä merkinnöistä sekä laitteiden mukana toimitettavista tiedoista ja ohjeista. Mainitun lain 4 §:n mukaan pelastustoimen laitteilla tarkoitetaan muun muassa tehdasvalmisteisia hormiin kiinteästi kytkettyjä tulisijoja, kuten takkoja ja kiukaita, joissa on tarkoitettu käytettäväksi kiinteää polttoainetta.

Asetuksen tavoitteena on tehdasvalmisteisten ja esivalmistettujen tulisijojen parempi paloturvallisuus sekä markkinavalvonnan tehostaminen sekä CE-merkintävaatimuksen asettaminen tehdasvalmisteisille tulisijoille.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Aikataulu: Valmistelu tapahtuu vuoden 2011 loppuun mennessä. Asetus annetaan keväällä 2012 ja saatetaan voimaan 1.7.2013 lukien samaan aikaan EU:n rakennustuoteasetuksen (305/2011) kanssa.

Yhteyshenkilöt: Toimistoinsinööri Pekka Rajajärvi, puh. 071 878 8437, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071 87 88431.

Valtioneuvoston asetus poistumisturvallisuusselvityksestä
(SM042:00/2010)

Tavoite: Pelastuslain (379/2011) 19 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset hoitolaitosten ja palvelu- ja tukiasumisen poistumisturvallisuusselvityksen laatimisesta ja päivittämisestä sekä selvityksen sisällöstä.

Organisointi: Sisäasiainministeriö on asettanut työryhmän ajalle 1.12.2010–30.11.2011. Työryhmän esityksen pohjalta asetuksen valmistelua jatketaan virkatyönä.

Aikataulu: Asetus annetaan keväällä 2012 ja on tarkoitus tulla voimaan ennen 1.7.2012.

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 8432 ja pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, puh. 071 87 88419, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 87 88431.

Sisäasiainministeriön asetus hätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista

Tavoite: Hätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista antaman sisäasiainministeriön asetuksen voimassaolo päättyy 31.12.2011. Annetaan uusi edellisen korvaava asetus.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Aikataulu: Valmistelu tapahtuu vuoden 2011 aikana ja uusi asetus saatetaan voimaan 1.1.2012 lukien.

Yhteyshenkilöt: Pelastusylitarkastaja Ilpo Helismaa, puh. 071 878 8414., säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071 878 8431.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Ulkomaalaislain perheenyhdistämissäännösten tarkistaminen (H)
(SM042:00/2011)

Tavoite: Tavoitteena on selvittää Suomessa teytyjen perheenyhdistämissäännösten muutosten vaikutuksia ja sitä, minkälaisia mahdollisia muutoksia perheenyhdistämisen osalta edelleen tarvitaan (erityisesti asunto- ja toimeentuloedellytyksen osalta) ottaen huomioon muiden Pohjoismaiden käytännöt ja EU:n perheenyhdistämisdirektiivin säännökset.

Maahanmuuttoviraston lain soveltamiseen liittyvät käytännöt (ml. matkustusasiakirjavaatimukset) selvitetään ja niitä verrataan muissa Pohjoismaissa omaksuttuihin käytäntöihin.

Selvityksen perusteella voidaan tehdä päätös säädöshankkeen asettamisesta.

Aikataulu: *I vaihe:* Jo tehtyjen muutosten vaikutuksia koskeva selvitys ja arviointi. Selvitetään eri maiden lupamenettelyjä. Selvitys valmistellaan 29.2.2012 mennessä. *II vaihe:* Lainsäädäntöhanke asetetaan välittömästi selvityksen jälkeen. Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle syksyllä 2012.

Organisointi: *I vaihe:* Selvityshanke, jossa on valmistelijat maahanmuutto-osaston eri yksiköistä ja Maahanmuuttovirastosta. *II vaihe:* Lainsäädäntöhankkeessa samat tahot kuin selvityshankkeessa.

Osallisuus ja viestintä: Ulkoasiainministeriön (passi- ja viisumiyksikkö), sosiaali- ja terveysministeriön sekä maahanmuutto-osaston kotouttamisyksikön (1.1.2012 lukien työ- ja elinkeinoministeriön) edustaja pyydetään asiantuntijana hankkeen kokouksiin tarpeen mukaan. Myös muita hallinnonaloja ja sidosryhmiä kuullaan selvityksen aikana.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia arvioidaan selvitystyön kuluessa.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman 4 luku. Suomen perheenyhdistämiskäytäntöjen tulee olla samansuuntaisia muiden Pohjoismaiden kanssa. Selvitetään tehtyjen perheenyhdistämissäännösten muutosten vaikutuksia. Tältä pohjalta kansainvälistä suojelua saaneiden perheenyhdistämisen kriteereitä voidaan tarkentaa EU:n perheenyhdistämisdirektiivin säännökset huomioon ottaen niin, että ehtoihin sisältyy täysi-ikäisille perhettä kokoaville kohtuullinen asunto- ja toimeentuloedellytys.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Annikki Vanamo-Alho puh. 071 878 8678

Ulkomaalaislain tarkistaminen suhteessa Schengenin rajasäännöstöön
(SM052:00/2011)

Tavoite: Hankkeessa on tarkoituksena selvittää, mitä muutoksia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus, (EY) N:o 562/2006 henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö), edellyttää tehtäväksi ulkomaalaislakiin.

Aikataulu: Hanke on asetettu ajalle 19.10. 2011 - 30.6.2013.

- Hallituksen esitys eduskunnalle kevätistuntokaudella 2013.
- Voimaan 2013.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä, hankkeessa vastuuvastuuvalmistelija ja lainsäädäntöneuvos maahanmuutto-osastolta. Asiantuntijat poliisiosastolta, rajavartiolaitos-osastolta ja Maahanmuuttovirastosta.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat rajavartio-osasto, poliisi ja Maahanmuuttovirasto.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Kyseessä on EU:n asetuksen ja Suomen lain-säädännön yhteensovittaminen, jonka vaikutukset kohdistuvat lähinnä viranomaisten menettelyihin. Vaikutusten arviointi ei edellytä mitään erityistoimia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Harri Sivula, puh. 07 878 8623, osastosihteeri Anniina Hakala puh. 071 878 8621

Ulkomaalaisten säilöön ottamista koskevien säännösten tarkistaminen (H) (SM072:00/2011)

Tavoite: Tavoitteena on tehdä hallitusohjelman säilöönottoa koskevien kirjausten edellyttämät ja muut tarvittavat muutokset ulkomaalaislakiin sekä tarvittavat muutokset säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä annettuun lakiin. Hankkeen puitteissa tarkastellaan myös hallitusohjelman edellyttämällä tavalla säilöönoton vaihtoehtoja.

Aikataulu: Hanke on asetettu 16.11.2011 ja sen toimikausi on 1.12.2011-1.12.2013. Hallituksen esitys alaikäisten säilöönottoa koskevien säännösten tarkistamiseksi on tarkoitus antaa eduskunnalle viimeistään syysistuntokauden 2012 alussa. Muut tarvittavat muutosehdotukset annetaan eduskunnalle syysistuntokaudella 2013.

Organisointi: Hanke valmistellaan virkatyönä maahanmuutto-osaston kansainvälisen suojelun yksikön johdolla. Hankkeeseen osallistuvat edustajat maahanmuutto-osaston muuttoliike -yksiköstä ja johdon tuki -yksiköstä. Hankkeen tueksi asetetaan työryhmä, johon kutsutaan hankkeen toteuttamisen kannalta keskeisten viranomaistahojen edustajat.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat poliisiosasto, rajavartio-osasto, oikeusministeriö, Maahanmuuttovirasto, Poliisihallitus ja Metsälän säilöönottoyksikkö. Hankkeessa on tarkoitus kuulla lapsiasiainvaltuuttua sekä muita keskeisiä asiantuntijoita, järjestöjä ja sidosryhmiä.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutukset kohdistuvat ulkomaalaislakiin sekä säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä annettuun lakiin.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman 4 luku: Alaikäisten yksin tulleiden turva-paikanhakijoiden säilöön ottaminen kielletään. Kehitetään säilöönoton vaihtoehtoja.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Maahanmuuttojohtaja Sirkku Päivärinne, puh. 071 878 8630, osastosihteeri Päivi Heinolainen, puh. 071 878 8631

Valtioneuvoston asetus ilman huoltajaa olevan lapsen edustajalle maksettavasta palkkiosta ja kulukorvauksesta
(SM082:00/2011)

Tavoite: Kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetussa laissa (746/2011) ja kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (1386/2010) säädetään, että sisäasiainministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ilman huoltajaa olevan alaikäisen edustajalle maksettavan palkkion maksamisen perusteista ja palkkion suuruudesta, korvattavista kuluista sekä menettelystä palkkion maksamisessa ja kulujen korvaamisessa.

Koska pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelman mukaan kotouttamistoimien johto kootaan työministerin vastuulle, esitetään tarvittavien toimivaltamuutosten yhteydessä edellä mainittujen lakien asetuksenantovaltuuksia muutettavan siten, että asetuksen antaisi jatkossa kahden eri ministeriön sijasta valtioneuvosto. Muutoksia koskeva hallituksen esitys (HE 73/2011 vp) on annettu eduskunnalle 7.10.2011. Muutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2012.

Asetuksen nostamisella ministeriön asetuksesta valtioneuvoston asetukseksi pyritään siihen, että säännökset ja niiden soveltamiskäytännöt kahdella eri hallinnonalalla olisivat jatkossakin mahdollisimman yhteneväiset. Valtioneuvoston asetuksen valmistelun yhteydessä on samalla mahdollista tarpeen mukaan tarkistaa asetusta muutoinkin.

Aikataulu: Hankkeen toimikausi on 16.11.2011-31.1.2012. Asetus tulisi voimaan alkuvuodesta 2012.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä, hankkeessa vastuuvalmistelija ja lainsäädäntöneuvos maahanmuutto-osastolta.

Osallisuus ja viestintä: Hanke toteutetaan yhteistyössä Maahanmuuttoviraston ja ELY-keskusten asiantuntijoiden kanssa. Hankkeessa kuullaan edustajat turvapaikanhakijalapsille ry:tä.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Mahdollisesti vähäisiä taloudellisia vaikutuksia, sillä asetuksen valmistelun yhteydessä selvitetään mahdollisuutta tarkistaa edustajalle maksettavaa palkkiota ja kulukorvausta.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelma 4 luku. Hallitusohjelmassa on kirjaus, jonka mukaan työministerin vastuulle kootaan kotouttamistoimien johtaminen ja valmistelu.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Sanna Sutter puh. 071 878 8633, säädösvalmisteluavustaja Minnamari Piipponen puh. 071 878 8611

Sisäasiainministeriön asetus Maahanmuuttoviraston suoritteiden maksullisuudesta (SM060:00/2001)

Tavoite: Valmistellaan maahanmuuton maksullisista suoritteista perittävien maksujen määrätymisen perusteet ja maksujen määrät.

Aikataulu: Asetuksen muutos tulee voimaan 1.1.2012.

Organisointi: Asetuksen muutos valmistellaan virkatyönä ja käsitellään Maahanmuuttoviraston maksullisten suoritteiden hallinnonalojen välisten menettelyiden puitesopimuksen ohjausryhmässä. Maahanmuutto-osaston johtamaan ryhmään kuuluvat edustajat poliisiosastolta, työ- ja elinkeinoministeriöstä, ulkoasiainministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta ja Poliisihallituksesta. Ohjausryhmässä on pysyvänä asiantuntijana valtiovarainministeriön edustaja.

Osallisuus ja viestintä: Asetuksen sisällöstä sovitaan edellä mainitussa ohjausryhmässä. Normaali tiedotus.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimintaan: Poliisiosasto.

Yhteyshenkilö: Erityisasiantuntija Kari Kananen puh. 071 878 8604, säädösvalmisteluavustaja Minnamari Piipponen puh. 071 878 8611

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiolainsäädännön vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskevan arvioinnin toinen vaihe (SM053:00/2011)

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on rajavartiolainsäädännön muutostarpeiden selvittäminen. Keskeisimmät selvitettävät asiakokonaisuudet ovat rajavalvontaan liittyvät asiat, esitutkinta- ja pakkokeinoasiat, PTR-toiminta, virka-apu, henkilöstöasiat, sotilasrikosasiat sekä EU-lainsäädännöstä mahdollisesti aiheutuvat muutostarpeet.

Organisointi: Tehdään virkatyönä. Valmistelua ohjaa työryhmä, jonka jäsenet ovat rajavartio-osastolta.

Aikataulu: Esiselvityshankkeen toimikausi on 1.8.2011 – 31.5.2012. Tavoitteena on, että varsinainen lainsäädäntöhanke asetetaan kesäkuussa 2012 ja että säädösmuutokset tulevat voimaan 1.1.2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Esiselvitys laaditaan yhteistyössä Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköiden sekä SM:n poliisiosaston ja maahanmuutto-osaston kanssa. Oikeusministeriötä, puolustusministeriötä, valtiovarainministeriötä/tulli kuullaan valmistelun aikana (kuulemistilaisuudet, lausuntopyynnöt). Arviomuistiolounnos lähetetään laajalle lausuntokierrokselle maaliskuussa 2012.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Esiselvitysvaiheessa arvioidaan sääntelyn tarvetta ja vaihtoehtoja sekä vaihtoehtoisia ohjauskeinoja. Pyritään mahdollisuuksien mukaan hyödyntämään Raja- ja merivartiokoulun asiantuntijuutta sekä ulkopuolisia arviointeja.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602, ylitarkastaja Anne Ihanus p. 071 872 1607, säädösvalmisteluavustaja Aino Salmi p. 071 872 21612

Rajavartiolaitoksen tilaa tai aluetta koskevia liikkumisrajoituksia tai kieltoja koskevan sisäasiainministeriön asetuksen valmisteleminen
(SM062:05/2008)

Tavoite: Säädetään rajavartiolaitain 71 §:n nojalla sisäasiainministeriön asetuksella Rajavartiolaitoksen hallitsemaa tilaa tai aluetta koskevista liikkumisrajoituksista ja kielloista, kun ne ovat välttämättömiä henkilöiden vaaroilta suojaamiseksi tai Rajavartiolaitoksen erittäin tärkeän toiminnansuojaamiseksi. Asetuksessa säädetään myös rajoitus- ja kieltoalueiden merkitsemisestä.

Organisointi: Tiimityönä ja vastuuvastavalmistelijan virkatyönä

Aikataulu: Asetuksen viimeistely syksyllä 2011, voimaan joulukuussa 2011

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Lausuntokierros vuonna 2009. Täydentävä lausuntokierros muille viranomaisille, ao. kunnille ja maakuntaliitoille sekä eräille vapaa-ajan järjestöille huhti-toukokuussa 2011. Annetuista lausunnoista on laadittu yhteenveto.

Tavallinen hanketiedotus. Kartat liikkumisrajoituksista ja –kielloista asetetaan saataville Rajavartiolaitoksen sivuille internetiin.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Lausuntokierroksien palaute on huomioitu liikkumiskieltoalueiden rajauksissa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602, yksikön päällikkö Hannu Tervo p. 071 872 1171, säädösvalmisteluavustaja Aino Salmi p. 071 872 21612

Sisäasiainministeriön asetus Rajavartiolaitoksen maksullisista suoritteista
(SM061:00/2011)

Tavoite: Nykyinen asetus on voimassa 31.12.2011 saakka. Annetaan uusi asetus, joka on voimassa vuoden 2013 loppuun.

Organisointi: Vastuuvalmistelijan virkatyönä

Aikataulu: Asetus annetaan joulukuussa 2011 ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2012.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Valmistellaan yhteistyössä Rajavartiolaitoksen hallintoyksikköjen kanssa. Lausuntokierroksella kuullaan valtiovarainministeriötä ja ulkoasiainministeriötä. Tavallinen hanketiedotus

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Suoritteiden maksuja arvioidaan yleisen hintatason nousun perusteella, uusien kalustohankintojen ja vanhemman kaluston korjaamisen vaikutusten sekä palkkakustannusten nousun kannalta.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Reijo Lahtinen, p. 071 872 21604, säädösvalmisteluavustaja Aino Salmi p. 071 872 21612

MINISTERIÖN OIKEUSYKSIKKÖ

Poliisiin kohdistuvan valvonnan oikeusperusta (SM063:00/2011)

Tavoite: Selvitetään kokonaisvaltaisesti poliisiin kohdistuvan sisäisen valvonnan vastuu-, toimivalta- ja resurssikysymykset sekä tehdään esityksiä keinoista, joilla poliisin valvonta on tarkoituksenmukaista ja oikeudellisesti asianmukaista järjestää. Tehtävänä on mm.

- selvittää valvontatoimivaltaan liittyvä oikeudelliset ja muut kysymykset
- selvittää säädöstasoon liittyvät tarpeet
- kartoittaa viranomaisten yhteisoperaatioiden valvontaan liittyvät ulottuvuudet
- selvittää oikeusturvaan ja muihin perusoikeuksiin liittyvät asiat
- selvittää kansainvälisiä toimintamalleja ja käytäntöjä erityisesti muissa pohjoismaissa
- tehdä esityksiä resurssi- ja säädösmuutostarpeista.

Aikataulu: Työryhmän toimikausi on 1.10.2011-1.4.2012. Mahdollinen säädösvalmisteluhanke asetetaan sen jälkeen.

Organisointi: Työryhmä, jossa mukana ovat ministeriön oikeusyksikkö, poliisiosasto, Rajavartiolaitos, Poliisihallitus, oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen edustajat, valtiovarainministeriö ja Tullihallitus.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeeseen osallistuvat viranomaiset: Poliisihallitus, valtiovarainministeriö, eduskunnan oikeusasiamies, valtioneuvoston oikeuskansleri, Rajavartiolaitos, Tullihallitus

Hankkeessa kuultavat tahot: Valtakunnansyyttäjänvirasto, oikeusministeriö, Suomen Poliisijärjestöjen liitto r.y., Lakimiesliitto r.y., Asianajajaliitto r.y.

Viestintä: Työryhmäraportin julkaiseminen ja muu erikseen sovittava tiedottaminen

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Hankkeesta mahdollisesti seuraavat lainsäädäntöuudistukset parantavat poliisimiesten ja mahdollisesti myös muiden valtion virkamiesten oikeusturvaa, ja jätnevöittävätkin rikosprosessuaalista ja hallinnollista virkamiehiin kohdistuvaa menettelyä.

Hankkeen keskeisenä tavoitteena on selvittää säädöstasoon liittyvät tarpeet. Hankkeessa hyödynnetään aihepiiristä julkaistua suomalaista, pohjoismaalaista ja eurooppalaista kirjallisuutta sekä muita tutkimuksia ja selvityksiä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöjohtaja Marko Viitanen, puh. 071 878 8280

MINISTERIÖN HALLINTOYKSIKKÖ

Sisäasiainministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen ja ministeriön työjärjestyksen muuttaminen

Tavoite: Hallitusohjelman mukainen kotouttamisasioiden hallinnon siirto sisäasiainministeriöstä työ- ja elinkeinoministeriölle vuoden 2012 alusta edellyttää sisäasiainministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen (609/2003) ja ministeriön työjärjestyksen (1036/2011) muuttamista.

Tavoitteena on valmistella tarvittavat asetusmuutokset. Lukuisten muutosten johdosta valtioneuvoston asetus sisäasiainministeriöstä korvataan samalla kokonaan uudella asetuksella. Samassa yhteydessä on mahdollisuus tarpeen mukaan tarkistaa asetuksia muutoinkin.

Aikataulu: 1.11.-31.12.2011. Asetukset tulisivat voimaan 1.1.2012.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Toteutetaan yhteistyössä osastojen ja erillisten yksikköjen kanssa.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: ei

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman mukaisesti kotouttamistoimien johto kootaan työministerin vastuulle.

Suhde talousarvioon: ei

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Ismo Atosuo, puh. 071 878 8303

Hallinnon tietotekniikkakeskuksesta annetun asetuksen muuttaminen

Tavoite: Muutetaan Hallinnon tietotekniikkakeskuksen johtajan kelpoisuusvaatimuksia valtiovarainministeriön linjausten mukaiseksi.

Aikataulu: 7.11.-31.12.2011. Asetuksen muutos tulisi voimaan 1.1.2012.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Normaali tiedotus

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: ei

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Ismo Atosuo, puh. 071 878 8303

1.2. EU-säädöshankkeet

POLIISIOSASTO

Asevientiasetus

EU-säädöksen valmistelu

Komissio on antanut 31.5.2010 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Yhdistyneiden Kansakuntien ampuma-asepöytäkirjan 10 artiklan täytäntöönpanosta ja ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vientiluvasta ja tuonti- ja kauttakuljetusmenettelyistä (KOM(2010)273 lopullinen).

Komissio on 16.1.2002 allekirjoittanut Euroopan yhteisön puolesta Kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta (SopS 20/2004) täydentävän, ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan torjuntaa koskevan lisäpöytäkirjan (jäljempänä tuliasepöytäkirja). Sen tavoitteena on edistää, edesauttaa ja vahvistaa sopimusvaltioiden välistä yhteistyötä ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan estämiseksi, torjumiseksi ja poistamiseksi. Tuliasepöytäkirjassa on myös määräyksiä, joiden ensisijainen tarkoitus on estää ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laitton valmistus ja laitton kauppa.

Komission ehdotuksen tarkoituksena on Yhdistyneiden Kansakuntien tuliasepöytäkirjan Euroopan unionin toimivaltaan kuuluvien säännösten täytäntöönpanotoimien loppuunsaattaminen ottamalla tuliasepöytäkirjan 10 artiklan ampuma-aseiden vientiin, tuontiin ja kauttakuljetukseen liittyviä lupajärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset osaksi Euroopan unionin lainsäädäntöä.

Ehdotuksen käsittely on alkanut neuvoston tulliliittotyöryhmässä syyskuussa 2010. Ehdotus on hyväksytty pysyvien edustajien komiteassa 14.9.2011. Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Sen 11(1) ja 11(2) artiklat tulevat sovellettaviksi 30 päivänä siitä, kun tuliasepöytäkirja on tullut voimaan Euroopan unionissa. Muilta osin asetus tulee sovellettavaksi 18 kuukauden kuluttua siitä, kun asetus on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Asetuksen voimaantulo edellyttää ampuma-aselain (1/1998) ja -asetuksen ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten vientiä koskevien säännösten uudistamista.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä 16.12.2010 (U 51/2010 vp), U-jatkokirje 29.6.2011

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Valmistelutyö on päättynyt Euroopan neuvoston tulliliittotyöryhmässä (lainsäädäntö ja politiikka).

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Valmistellaan ne ampuma-aselain (1/1998) ja ampuma-aseasetuksen (145/1998) muutokset, jotka Euroopan unionin asevientiasetuksen voimaansaattaminen edellyttää.

Aikataulu: Kevät 2011- kevät 2013.

Organisointi: Hallituksen esitys valmistellaan sisäasiainministeriössä virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Osallisuudesta ja viestinnästä päätetään hanketta asetettaessa.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia on arvioitu jo Euroopan komission toimesta asetusehdotuksen valmistelun yhteydessä. Kansallisesta vaikutustenarvioinnista päätetään hanketta asetettaessa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Projektipäällikkö Mika Lehtonen, puh. 071 878 8581, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Direktiivi lentomatkustajarekisterin tietojen (PNR- tiedot) käyttämisestä lainvalvontaan.

EU-säädöksen valmistelu

Säädösehdotuksen tavoite ja sisältö on lentoyhtiöiden keräämien matkustajarekisteritietojen saattaminen myös lainvalvontaviranomaisten käyttöön terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi. Ehdotus on annettu 2.2.2011, asiakirja KOM(2011) 32. Käsittelyn arvioitu päättyminen on vuoden 2012 jälkipuolella. Kansallisen täytäntöönpanolle sovittavaksi arvioitu määräaika 36 kuukautta.

Eduskunnan informointi: U-kirje 66/2010, 23.3.2011. Jatkokirje 1. 6.6.2011, jatkokirje 2. annettaneen alkuvuodesta 2012.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: EU- työryhmätyöskentelystä vastaa yhteyshenkilö (yhdessä oikeusministeriön vastuuhenkilön kanssa). Tarvittaessa pidetään valmistelukokouksia seuraavien tahojen kanssa: rajavartio-osasto, oikeusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, Trafi, valtiovarainministeriö, Tulli, Poliisihallitus, Keskusrikospoliisi, Suojelupoliisi.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: rajavartio-osasto, lisäksi oikeusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö sekä valtiovarainministeriön toimiala.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Tavoitteena on toteuttaa tarvittavat kansallinen täytäntöönpanolainsäädäntö

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- Hankkeen asettamiskausi: syyskausi 2012.
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: kevätistunto-kausi 2015
- Lainsäädännön voimaantulo: arvio vuoden 2015 jälkipuoli.

Organisointi: Alustava suunnitelma:

- Joko työryhmän asettaminen, tai tiimi- tai virkatyönä. Mukana ne ministeriöt, joiden toimialaan direktiivi kuuluu.
- Sisäasiainministeriön valmisteluresurssit hankkeessa tällä hetkellä: yhteyshenkilö

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Alustava suunnitelma: Kansallisten vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi tapahtuu suurelta osin neuvotteluvaiheessa ennen kansallista täytäntöönpanoa. Tavanomaiset kuulemiset HE:stä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Jouko Huhtamäki, p. 071 878 8556

Asetus räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotuksen päätarkoitus on rajoittaa kuluttajien mahdollisuuksia hankkia sellaisia aineita tai seoksia, joita voitaisiin käyttää väärin räjähteiden laittomaan valmistukseen.

Ehdotus on annettu 21.9.2010. Asiakirja KOM(2010) 473 lopullinen. Ehdotus saataneen hyväksytyksi viimeistään vuoden 2012 alkupuolella. Kansallisen täytäntöönpanon arviointi määräaika on 18 kuukautta.

Eduskunnan informointi: U 55/2010 vp, annettu 27.1.2011. U-jatkokirje annettiin 7.9.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: EU-työryhmä työskentelystä vastaa poliisi-osaston virkamies. Ehdotusta valmistellaan eri ministeriöiden virkamiehistä koostuvassa ryhmässä pääasiassa kirjallisesti. Tarvittaessa pidetään myös erillisiä valmistelukokouksia.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Asetus liittyy muiden ministeriöiden toimialaan. Nämä ministeriöt ovat sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, maa- ja metsätalousministe-

riö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä valtiovarainministeriö (tulli). Lisäksi oikeusministeriö on mukana asian valmistelussa.

Kansallinen täytäntöönpano:

Tavoite: Tavoitteena on selvittää ja toteuttaa asetuksen mahdollisesti aiheuttamat kansallisen lainsäädännön muutostarpeet. Muutostarpeet voivat kohdistua myös jonkun toisen ministeriön vastuulla olevaan lakiin.

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- Hankkeen asettamiskausi: kevät 2012.
- Ehdotusten valmistumisajankohta: syksy 2012.
- Lausuntokierroksen ajankohta: syksy 2012 - kevät 2013.
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: kevät 2013.
- Lainsäädännön voimaantulo: arvio syksy 2013 - kevät 2014.

Organisointi: Alustava suunnitelma:

- Työryhmä/tiimi/virkatyö, mukana ne ministeriöt, joiden toimialaan asetus kuuluu.
- Sisäasiainministeriön valmisteluresurssit hankkeessa: yhteyshenkilö

Osallisuus ja viestintä: Alustava suunnitelma: Kun asetuksen tarkka sisältö on selvillä, edellä mainittu kansallinen valmisteluryhmä selvittää myös tarvetta kohderyhmien koulutukseen sekä viestintää.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: EU-asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta. Kansallisiin lakeihin sen johdosta mahdollisesti tehtävät muutokset eivät enää edellytä mittavaa vaikutusten arviointia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Hannele Taavila, puh. 071 878 8568

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Erityisosaajadirektiivi

EU-säädös

Direktiivi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa pätevyyttä vaativaa työtä varten:

Direktiivin tarkoituksena on helpottaa ja tehostaa erityisosajien maahanmuuttoa. Direktiivissä säännellään menettelyistä, jotka koskevat kolmansista maista tulevien erityisosajien ja heidän perheenjäsentensä maahantuloa, maassa oleskelua ja oikeutta työskennellä yhdessä tai useammassa jäsenmaassa. Direktiivi on hyväksytty 25.5.2009 (2009/50/EY). Määräaika direktiivin kansalliselle voimaansaattamiselle oli 19.6.2011.

Kansallinen täytäntöönpano:
(SM011:00/2010)

Tavoite: Saattaa direktiivi kansallisesti voimaan.

Organisointi: Hanke on toteutettu virkatyönä, vastuuvastavalmistelijana ja kaksi muuta valmistelijaa maahanmuutto-osastolta. Valmisteluun on osallistunut myös Maahanmuuttoviraston asiantuntija.

Direktiivin täytäntöönpano edellyttää myös opetus- ja kulttuuriministeriön sekä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön toimialaan kuuluvan lainsäädännön täsmentämistä, jotta erityisosajien yhdenvertainen kohtelu oman maan kansalaisiin nähden varmistettaisiin. Yliopistolakiin ja ammattikorkeakoululakiin sekä sosiaaliturvaa ja julkista terveydenhuolta koskeviin lakeihin tehtävät muutokset on valmisteltu asianomaisten ministeriöiden toimesta.

Aikataulu:

- Hanke on asetettu 17.2.2010
- Lausuntokierros: 2.3.-7.4.2011
- Esitys on annettu eduskunnalle 30.9.2011 (HE 37/2011)
- Lakiehdotuksen hyväksyminen eduskunnan täysistunnossa marraskuun lopussa.
- Voimaantulo: 1.1.2012

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Esitystä on käsitelty ulkomaalaisten työntekijäin työsuhde- ja oleskelulupa-asioiden neuvottelukunnassa. Esityksestä on pyydetty lausunnot 31 taholta, muun muassa keskeisimmiltä ministeriöiltä, ylimmiltä laillisuusvalvojilta sekä työmarkkinaosapuolilta. Esitystä on käsitelty kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Elina Immonen, puh. 071 878 8616, osastosihteeri Annina Hakala puh. 071 878 8621

Työnantajasanktioidirektiivi

EU-säädös

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnantajiin kohdistettavien seuraamusten säätämisestä

Direktiivin tarkoituksena on jäsenvaltioiden nykyisiä toimia kehittämällä varmistaa, että kaikki EU:n jäsenmaat luovat samantyyppisen laitonta työtä koskevan sanktiojärjestelmän sekä panevat sanktiojärjestelmän tehokkaasti täytäntöön. Tavoitteena on näin vähentää laitonta maahanmuuttoa, halvan työnvoiman käytöstä aiheutuvaa riistoa sekä vääristymää yritysten väliselle kilpailulle. Lisäksi tavoitteena on antaa selkeä viesti EU:n aktiivisista toimista laitonta työntekoa vastaan. Direktiiviehdotuksen keskeinen säännös sisältää yleisen kiellon ottaa palvelukseen sellaisia kolmansien maiden kansalaisia, joilla ei ole oikeutta oleskella EU:n alueella.

Direktiivi on hyväksytty 18.6.2009 (2009/52/EY). Määräaika direktiivin kansalliselle voimaansaattamiselle oli 20.7.2011.

Kansallinen täytäntöönpano
(SM031:00/2010)

Tavoite: Saattaa direktiivi kansallisesti voimaan.

Organisointi: Täytäntöönpano edellyttää usean eri ministeriön toimialaan kuuluvia lainsäädäntömuutoksia ja toimenpiteitä (sisäasiainministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, oikeusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö). Hankkeen valmistelijat ovat pitäneet aktiivisesti yhteyttä ko. ministeriöiden vastuuvalmistelijoihin ja koordinoineet valmistelua tältä osin. Hankkeessa pyritään eri ministeriöiden yhteiseen esitykseen.

Aikataulu:

- Hanke on asetettu 5.5.2010
- Lausuntokierros: 31.3.-13.5.2011
- Esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2011
- Voimaantulo: Keväällä 2012

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hanke vaikuttaa usean eri ministeriön toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön. Työmarkkinaosapuolet ovat osallistuneet aktiivisesti direktiivin valmisteluihin ja valmistelu joidenkin keskeisten osien osalta on tehty kolmikantaisesti. Rikosoikeudellinen osuus kuuluu oikeusministeriön toimialaan.

Esitysluonnoksesta on pyydetty keväällä 2011 lausunnot 31 valtionhallinnon, tuomioistuinten, kuntien ja järjestöjen edustajalta. Lausunnot saatiin kaikkiaan 24 kappaletta, ja ne on otettu huomioon jatkovalmistelussa.

Esitystä on käsitelty ulkomaalaisten työntekijäin työsuhde- ja oleskelulupa-asioiden neuvottelukunnassa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Keskeiset vaikutukset ilmenevät työ- ja elinkeinoministeriön toimialalla. Sisäasiainministeriön toimialalla vaikutukset ovat vähäiset.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto ja rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Tero Mikkola, puh. 071 878 8617, osastosihteeri Anniina Hakala puh. 071 878 8621

Pitkään oleskelleiden direktiivin muutos

EU-säädös

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/51/EU neuvoston direktiivin 2003/109/EY muuttamisesta sen soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä.

Pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta annettua neuvoston direktiiviä 2003/109/EY ei sovelleta kansainvälistä suojelua saaviin henkilöihin. Direktiivillä 2011/51/EU soveltamisalaa on laajennettu koskemaan myös heitä.

Direktiivi 2011/51/EU on annettu 11.5.2011 ja se on saatettava kansallisesti voimaan viimeistään 20.5.2013.

Kansallinen täytäntöönpano:

Tavoite: Saattaa direktiivin muutokset voimaan.

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- hankkeen asettaminen: tammikuu 2012
- lausuntokierros: kesä 2012
- HE:n antamisajankohta: syksy 2012
- lainsäädännön voimaantulo: kevät 2013

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osaston johdolla.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa on mahdollisesti tarpeen tehdä yhteistyötä oman hallinnonalan sidosryhmien, kuten poliisiosaston, rajavartio-osaston ja Maahanmuuttoviraston sekä eräiden järjestöjen kanssa. Tavallinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Muutoksella ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Vaikutukset maahanmuuttoon ovat käytännössä vähäiset.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Mahdollisesti poliisiosasto ja rajavartiosto.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sanna Sutter, puh. 071 878 8633

Puitedirektiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista

Ehdotuksen tavoitteena on antaa yleiset puitteet oikeudenmukaiselle ja oikeuksiin perustuvalla lähestymistavalla työperäisessä maahanmuutossa. Komission ehdotus ei puutu jäsenmaiden maahantulon edellytyksiin, vaan ehdotuksen tarkoituksena on yksinkertaistaa työperäisen maahanmuuton lupaprosessia sekä kaventaa työperäisten oikeuksien eroa jäsenvaltiossa jo laillisesti asuvien kolmannen maan kansalaisten ja oman väestön välillä.

Komissio antoi ehdotuksen 23 päivänä lokakuuta 2007 (KOM (2007) 638 lopullinen). Komissio lähetti 25.11.2011 parlamentille tiedonannon neuvoston kannasta (COM(2011)832 FINAL). Parlamentin äänestys mahdollisesti joulukuussa. Direktiivi tulee voimaan 20 päivän kuluttua julkaisusta.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 20.12.2007 (U 44/2007) ja jatkokirjelmät 21.1.2009 ja 4.3.2010.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Maahanmuutto-osaston edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin. Asiaa on valmisteltu yhteistyössä muiden vastuuministeriöiden kanssa.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivi kansallisesti voimaan.

Organisointi: Asetetaan hanke yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa.

Aikataulu: Kansallinen täytäntöönpano tulee suorittaa kahden vuoden kuluessa direktiivin hyväksymisestä. Arvioitu aikataulusuunnitelma:

- hankkeen asettaminen: alkuvuosi 2012
- lausuntokierros: kevät 2013
- HE:n antamisajankohta: syksy 2013
- voimaantulo: alkuvuosi 2014

Osallisuus ja viestintä: Hanke vaikuttaa usean ministeriön toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Keskeiset vaikutukset ilmenevät sosiaali- ja terveysministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön toimialoilla. Sisäasiainministeriön toimialalla vaikutukset ovat vähäiset. Koska direktiiviä ei ole vielä hyväksytty, tarkka arviointi tässä vaiheessa ei ole mahdollista.

Suhde talousarvioon: ei. Lopullinen arvio tehtävä muissa ministeriöissä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615

Vastaanottodirektiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus direktiiviksi turvapaikanhakijoiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vähimmäisvaatimuksista (muutosehdotus)

Ehdotuksen tavoitteena on varmistaa entistä korkeatasoisemmat vaatimukset kansainvälistä suojelua tarvitsevien henkilöiden kohtelulle ja vähentää turvapaikanhakijoiden liikkumista jäsenvaltiosta toiseen. Ehdotuksella pyritään lisäksi määrittelemään vastaanottodirektiivin soveltamisala selkeästi, helpottamaan turvapaikanhakijoiden pääsyä työmarkkinoille ja varmistamaan riittävät vastaanotto-olosuhteet sekä muita heikommassa asemassa olevien henkilöryhmien tarpeiden huomioon ottaminen. Lisäksi varmistetaan säilönoton rajoittaminen poikkeustapauksiin ja lujitetaan säilöön otettujen turvapaikanhakijoiden oikeusturvaa.

Komissio antoi ehdotuksen 3 päivänä joulukuuta 2008 (KOM (2008) 815 lopullinen). Komissio antoi 1.6.2011 uuden, muutetun ehdotuksen (KOM(2011) 320 lopullinen), jonka käsittely turvapaikkatyöryhmässä alkoi kesällä 2011. Direktiivi on tarkoitus hyväksyä vuoden 2012 aikana yhdessä muiden yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän muodostavien säädösten kanssa.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 23/2009 vp) ja U-jatkokirjelmä 30.6.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa on valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto (säilöön ottaminen)

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivin muutokset kansallisesti voimaan.

Aikataulu: Direktiivi on tarkoitus hyväksyä vuoden 2012 aikana, todennäköisesti aikaisintaan vuoden lopulla.

- Hankkeen asettaminen vuonna 2013
- Hallituksen esitys eduskunnalle vuonna 2014
- Voimaantulo vuonna 2014.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla. Työhön osallistuvat asiantuntijat poliisiosastolta, rajavartio-osastolta, sosiaali- ja terveysministeriöstä, oikeusministeriöstä, opetusministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta, vähemmistövaltuutetun toimistosta, vastaanottokeskuksista, Kuntaliitosta ja eräistä järjestöistä.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat poliisi ja Maahanmuuttovirasto. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Direktiiviehdotuksen käsittelyn ollessa kesken neuvoston turvapaikkatyöryhmässä on vaikea arvioida, minkälaisena direktiivi tul-laan hyväksymään. Myös direktiivin vaikutuksia ja kansallisen täytäntöönpanon vaihto-ehjoja on siksi vaikea arvioida tässä vaiheessa.

Suhde talousarvioon: Todennäköisesti ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Salla Konsti, puh. 071 878 8628.

Vastuunmäärittämisasetus (Dublin II)

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus neuvoston asetukseksi niiden perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta, joi-den mukaisesti määritetään kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättä-män turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio (muutosehdotus)

Ehdotuksen päätavoitteena on tehostaa Dublin-järjestelmää ja parantaa järjestelmän piiriin kuuluville henkilöille myönnettävän suojelun tasoa. Tarkoituksena on lyhentää käsittelyaikoja ja säästää jäsenvaltioiden resursseja sekä pyrkiä käsittelemään paremmin tilanteita, joissa jonkin jäsenvaltion vastaanottojärjestelmään ja/tai turvapaikkamenette-lyyn kohdistuu erityisiä paineita. Ehdotuksella saatetaan lisäksi vastuunmäärittämisase-tus vastaamaan EU:n turvapaikkalainsäädännössä tapahtunutta kehitystä.

Komissio antoi ehdotuksen 3.12.2008 (KOM (2008) 820 lopullinen). Ehdotuksen käsittely neuvostossa on vielä kesken. Asetus tulee hyväksytyksi vuoden 2012 aikana yhdessä muiden yhteisin eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän muodostavien säädösten kanssa.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 22/2009).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa voimaan mahdolliset asetuksesta aiheutuvat kansallisten säännösten muutokset.

Aikataulu: Asetus edellyttäneen vähäisiä ulkomaalaislain muutoksia, jotka on tarkoitus saattaa voimaan asetuksen tullessa voimaan. Hanke käynnistyy heti, kun neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat päässeet asetuksen sisällöstä yhteisymmärrykseen, todennäköisesti aikaisintaan loppuvuonna 2012.

- Hankkeen asettaminen vuonna 2013
- Esitys eduskunnalle vuonna 2013
- Voimaantulo 2014

Jos määritelmä- ja turvapaikkamenettelydirektiivit sekä vastuunmäärittämis- ja EURO-DAC-asetukset hyväksytään ajallisesti lähekkäin, on tarkoituksenmukaista valmistella tarvittavat lainmuutokset samassa hankkeessa.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osaston johdolla.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa on tarpeen tehdä yhteistyötä oman hallinnonalan sidosryhmien, kuten poliisiosaston, rajavartio-osaston ja Maahanmuuttoviraston kanssa sekä muista ministeriöistä ainakin oikeusministeriön kanssa. Hankkeen yhteydessä on tarpeen kuulla viranomaisten lisäksi myös turvapaikanhakuprosessissa toimivia järjestöjä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Lainmuutostarpeet on arvioitavissa määrällään vähäisiksi. Kyse on nykyisten säännösten täsmentämisestä ja eräiden nykyisen käytäntöjen saattamisesta lain tasolle. Asetus voi kuitenkin edellyttää lisäresursseja turvapaikkatutkintaan, -päätöksentekoon ja muutoksenhakuvaiheeseen.

Suhde talousarvioon: Mahdollisesti. Lopullinen arvio on tehtävissä vasta, kun asetuksen sisällöstä on sovittu.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sanna Sutter puh. 071 878 8633.

Eurodac -asetus

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen tehokkaaksi soveltamiseksi (muutosehdotus)

Ehdotuksen tarkoituksena on tehostaa vastuunmäärittämismenettelyä: mm. sormenjälkien ottamiselle asetetaan määräajat ja sormenjälkirekisteriin tallennettavia tietoja lisätään. Myös tarpeettomien tietojen poistamista edistetään. Ehdotuksella saatetaan lisäksi asetus vastaamaan EU:n turvapaikkalainsäädännössä tapahtunutta kehitystä.

Ehdotus on annettu 3 päivänä joulukuuta 2008 (KOM(2008) 825 lopullinen). Käsittely on turvapaikkaprosessia koskevilta osin saatu lähes päätökseen. Euroopan parlamentti antoi ehdotuksen osalta lainsäädäntöpäätöslauselman 7.5.2009 (ensimmäinen käsittely).

Komissio antoi 10.9.2009 muutetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten. Ehdotuksen tavoitteena on antaa jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisille sekä Europolille oikeus tutustua Eurodac-järjestelmän tietoihin terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi. Komissio antoi 11.10.2010 toisen muutetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten. Siinä lainvalvontaviranomaisille ei ehdotettu annettavaksi pääsyä sormenjälkijärjestelmään. Asian käsittely on kesken, koska komissio harkitsee vielä uuden muutetun ehdotuksen antamista asiaa liittyen.

Asetus tulee hyväksytyksi vuoden 2012 aikana yhdessä muiden yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän muodostavien säädösten kanssa.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä liittyen komission 3 päivänä joulukuuta 2008 antamaan ehdotukseen on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 21/2009 vp). U-kirjelmä komission muutetusta ehdotuksesta on annettu eduskunnalle 17.12.2009 (U 85/2009).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa on valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto, kansainvälisten asioiden yksikkö

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa voimaan mahdolliset asetuksesta aiheutuvat kansallisten säännösten muutokset.

Aikataulu: Eurodac-asetuksen käsittely on turvapaikkaprosessia koskevilta osin saatu lähes päätökseen. Asetuksen jatkokäsittely liittyy pääasiassa lainvalvontaviran omaisten pääsyyn EURODAC sormenjälkirekisteriin.

Asetus edellyttäneen hyvin vähäisiä ulkomaalaislain muutoksia, jotka on tarkoitus saattaa voimaan asetuksen tullessa voimaan. Hanke käynnistyy heti, kun neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat päässeet asetuksen sisällöstä yhteisymmärrykseen, todennäköisesti aikaisintaan vuoden 2012 lopulla.

- hankkeen asettaminen: kevät 2013
- hallituksen esitys eduskunnalle: syksy 2013
- voimaantulo: 2014

Jos määritelmä- ja turvapaikkamenettelydirektiivit sekä vastuunmäärittämis- ja EURO-DAC-asetukset hyväksytään ajallisesti lähekkäin, on tarkoituksenmukaista valmistella tarvittavat lainmuutokset samassa hankkeessa.

Organisointi: Mahdolliset ulkomaalaislain muutokset valmistellaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa on tarpeen tehdä yhteistyötä oman hallinnonalan sidosryhmien, kuten poliisiosaston, rajavartiolaitos-osaston ja Maahanmuuttoviraston kanssa. Hankkeen yhteydessä on tarpeen kuulla viranomaisten lisäksi myös turvapaikanhakuprosessin kanssa toimivia järjestöjä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Mahdolliset ulkomaalaislain muutostarpeet on arvioitavissa määrältään hyvin vähäisiksi. Taloudellisia vaikutuksia ei todennäköisesti ole.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: Ulkomaalaislain muuttamisen osalta ei.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sanna Sutter, puh. 071 878 8633

Päätös Euroopan pakolaisrahaston perustamisesta

EU-säädöksen valmistelu

Komission ehdotus Euroopan pakolaisrahastoa koskevan päätöksen muuttamisesta

Ehdotuksen tarkoituksena on edistää EU:n uudelleensijoittamisohjelmaa. Muutosehdotus on annettu 2.9.2009. Käsittely on päättynyt neuvoston työryhmässä. Neuvotteluja jatketaan jäsenvaltioiden OSA-neuvoston, komission ja EU-parlamentin välillä. Komissio on vetänyt aiemman ehdotuksensa pois käsittelystä.

Eduskunnan informointi: E-kirjelmä EU:n uudelleensijoittamisohjelmasta on annettu eduskunnalle 12.10.2009 (E 130/2009).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, osaston edustaja osallistuu neuvoston turvapaikka-työryhmän kokouksiin.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: kansainvälisten asioiden yksikkö

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Ei edellytä kansallisia voimaansaattamistoimenpiteitä. Päätökseen tehtävät muutokset huomioidaan pakolaisrahaston kansallisessa toimeenpanossa.

Aikataulu: Päätös huomioidaan pakolaisrahaston kansallisessa toimeenpanossa sen tultua voimaan.

Organisointi: Toteutetaan virkatyönä kansainvälisten asioiden yksikössä, joka toimii rahaston kansallisena vastuuviranomaisena.

Osallisuus, viestintä: Hankeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat kansainvälisten asioiden yksikkö ja maahanmuutto-osasto.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Muutosehdotuksen käsittelyn ollessa kesken on vaikea arvioida, millaisena päätös tullaan hyväksymään. Päätöksellä ei arvioida olevan erityisiä vaikutuksia.

Suhde talousarvioon: ei

Liittykö muiden osastojen toimialaan: kansainvälisten asioiden yksikkö

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Arja Kekkonen, puh. 071 878 8627.

Määritelmädirektiivi

EU-säädöksen valmistelu

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle (uudelleenlaadittu)

Komissio ehdottaa direktiivin säännösten täsmentämistä ja entistä suurempaa yhdenmukaisuutta etenkin suojelua saavien oikeuksien ja etuuksien osalta.

Euroopan parlamentin kanta vahvistettu 27.10.2011 ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta hyväksytty neuvostossa 24.11.2011.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle annettiin U-kirjelmä 22.12.2009 (U 88/2009).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivin muutokset kansallisesti voimaan.

Aikataulu: Kansallinen täytäntöönpano tulee suorittaa kahden vuoden kuluessa direktiivin hyväksymisestä (ei vielä julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä).

- hankkeen asettaminen: kevät 2012
- lausuntokierros: syksy 2012
- HE eduskunnalle: kevät 2013
- voimaantulo: 2013

Jos määritelmä- ja turvapaikkamenettelydirektiivit sekä vastuunmäärittämis- ja EURO-DAC-asetukset hyväksytään ajallisesti lähemmäksi, on tarkoituksenmukaista valmistella tarvittavat lainmuutokset samassa hankkeessa.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla. Työhön osallistuvat asiantuntijat sosiaali- ja terveysministeriöstä, oikeusministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta sekä keskeisistä järjestöistä.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeinen viranomaistaho maahanmuutto-osaston lisäksi on Maahanmuuttovirasto. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Säädös ei edellyttäne mittavia lainsäädännön muutoksia, joten vaikutuksetkin ovat vähäiset.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Tiina Palonen-Roihupalo, puh. 071 878 8629.

Turvapaikkamenettelydirektiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus direktiiviksi pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista

Komissio ehdottaa voimassa olevan menettelydirektiivin säädösten täsmentämistä ja hakijoiden oikeusturvan lisäämistä.

Direktiiviehdotus on annettu 20.10.2009 (KOM (2009) 554 lopullinen). Komissio antoi 1.6.2011 uuden, muutetun ehdotuksen (KOM(2011) 319 lopullinen), jonka käsittely turvapaikkatyöryhmässä alkoi kesällä 2011. Direktiivi on tarkoitus hyväksyä vuoden 2012 aikana yhdessä muiden yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän muodostavien säädösten kanssa.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle annettiin U-kirjelmä 22.12.2009 (U 87/2009) ja U-jatkokirje 30.6.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja osallistuu neuvoston turvapaikkatyöryhmän kokouksiin

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivin muutokset kansallisesti voimaan.

Aikataulu: Direktiivi on tarkoitus hyväksyä vuoden 2012 aikana, todennäköisesti aikaisintaan vuoden lopulla.

- Hankkeen asettaminen vuonna 2013
- Esitys eduskunnalle vuonna 2014
- Voimaantulo 2014

Jos määritelmä- ja turvapaikkamenettelydirektiivit sekä vastuunmäärittämis- ja EURO-DAC-asetukset hyväksytään ajallisesti lähekkäin, on tarkoituksenmukaista valmistella tarvittavat lainmuutokset samassa hankkeessa.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla. Työhön osallistuvat asiantuntijat poliisiosastolta, rajavartio-osastolta, sosiaali- ja terveysministeriöstä, oikeusministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta, vähemmistövaltuutetun toimistosta ja eräistä järjestöistä.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeinen viranomaistaho maahanmuutto-osaston lisäksi on Maahanmuuttovirasto. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutuksia arvioidaan alustavasti EU-prosessin kuluessa. Direktiivin hyväksymisen jälkeen selvitetään kansallisen täytäntöönpanon vaihtoehdot ja vaikutukset.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sanna Sutter, puh. 071 878 8633

Kausityöntekijädirektiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityötä varten

Tavoitteena on nopeutetun maahanpääsymenettelyn luominen kolmansista maista tuleville kausityöntekijöille sekä kausityöntekijöiden maassa oleskelun edellytysten ja heidän oikeuksiensa määrittäminen.

Ehdotus on annettu 13.7.2010 (KOM(2010) 379 lopullinen). Sitä käsitellään neuvoston maahanmuuttotyöryhmässä todennäköisesti vielä 2012.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 7.10.2010 (U 33/2010 vp)

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asian valmistelu- ja koordinoituvastuu on maahanmuutto-osastolla, mutta ongelmallisimmat sisältökysymykset liittyvät työ- ja elinkeinoministeriön ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön toimialaan. Viisumikysymysten vuoksi myös ulkoasiainministeriö osallistuu hankkeeseen. Direktiivi edellyttää laaja-alaisuutensa vuoksi tavanomaista laajempaa ja työläämpää yhteensovittamista. Useat kysymykset edellyttävät kolmikantavalmistelua. Parlamenttivaikuttaminen edellyttää huomattava panosta.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivi kansallisesti voimaan

Aikataulu: Direktiivi hyväksytään aikaisintaan vuonna 2012. Tavanomainen kansallisen täytäntöönpanon määräaika tämän jälkeen on kaksi vuotta. Direktiivi on pantava täytäntöön aikaisintaan 2014.

- Hankkeen asettaminen vuonna 2013
- Esitys eduskunnalle vuonna 2014
- Voimaantulo 2014

Organisointi: Direktiivin edellyttämä kannanmuodostus ja myöhemmin täytäntöönpano valmistellaan yhdessä kolmen muun ministeriön kanssa. (UM, TEM, STM).

Osallisuus ja viestintä: Työmarkkinaosapuolet ovat olleet hyvin aktiivisia. Useat kysymykset ovat sellaisia, että niitä on perinteisesti valmisteltu kolmikantakokoonpanossa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat alustavan arvion mukaan SM:n, UM:n -, työ- ja elinkeino- sekä sosiaali- ja terveysministeriöiden toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Erityisasiantuntija Harri Sivula puh. 071 878 8623

Yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskeva direktiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä

Ehdotuksen tavoitteena on selkeyttää ja yhtenäistää yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskevia lupamenettelyjä. Direktiiviehdotus on annettu 13.7.2010, KOM (2010) 378.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä annettu eduskunnalle 14.10.2010 (U 36/2010vp)

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osastolla, jonka edustaja osallistuu neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivi kansallisesti voimaan.

Aikataulu: Direktiiviä käsitellään maahanmuuttotyöryhmässä. Direktiivi hyväksytään aikaisintaan vuoden 2012 lopussa.

- Hankkeen asettaminen 2013
- Esitys eduskunnalle 2014
- Voimaantulo 2014

Organisointi: Sovitaan muiden ministeriöiden (ulkoasiainministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö) kanssa.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: EU-asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta. Henkilötietojen luovuttamista koskevan lainsäädännön muutostarpeet ovat vähäisiä.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa p. 071 872 1132, ylitarkastaja Anne Ihanus p. 071 872 1607

Schengenin rajasäännösten muutos (SBC-asetus) (EU/2011/0837)

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotuksen tarkoituksena on selventää nykyistä asetusta ja poistaa eräitä sen tulkinnanvaraisuuksia ja siten joustavoittaa ja nopeuttaa rajatarkastuksia. Ehdotetut muutokset ovat luonteeltaan teknisiä. Lisäksi esitetään maantieliikenteen yhteisiä rajatarkastuksia koskevia kolmansien maiden kanssa tehtäviä sopimuksia koskevaa sääntelyä. KOM (2011) 118, 10.3.2011

Käsittely on alkanut neuvoston työryhmässä heinäkuussa 2011.

Eduskunnan informointi: U 15/2011 vp, 1.6.2011

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmäkäsittelyyn. Tarvittaessa ulkoasiainministeriö ja oikeusministeriö osallistuvat kannanmuodostukseen.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto

Kansallinen täytäntöönpano

Asetusehdotus hyväksyttäneen aikaisintaan keväällä 2012. Asetus ei tässä vaiheessa näytä edellyttävän kansallisia voimaansaattamistoimenpiteitä.

Yhteyshenkilö: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa, p. 071 872 1132, lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602

Paikallista rajaliikennettä koskevan asetuksen muutos (EU/2011/1450)

EU-säädöksen valmistelu

Paikallista rajaliikennettä koskeva asetus mahdollistaa poikkeuksen myöntämisen raja-alueilla asuville henkilöille Schengenin rajasäännöstyössä säädetyistä yleisistä rajatarkastuksista. Asetus helpottaa sosiaaliin, kulttuuriin, taloudellisiin tai perhesyihin perustuvaa säännöllistä liikennettä ulkorajan läheisyydessä. Muutosehdotuksen tarkoituksena

on ottaa koko Kaliningradin alue ja vastaava alue Puolan puolelta paikallisen rajaliikenteen piiriin. KOM (2011) 461, 27.7.2011

Käsittely alkanut neuvoston työryhmässä syyskuussa 2011, arvioitu voimaantulo aikaisintaan keväällä 2012.

Eduskunnan informointi: E 58/2011 vp, 21.9.2011

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Ulkoasiainministeriö osallistuu asian valmisteluun.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei

Kansallinen täytäntöönpano:

Ei edellytä kansallisia lainsäädäntötoimia

Yhteyshenkilö: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa, p. 071 872 1132, lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Arviointiasetus

EU-säädöksen valmistelu:

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi arviointimekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten

Tavoitteena on säätää uudesta Schengenin arviointimekanismista, jolla pyritään varmistamaan Schengenin säännösten avoin, tehokas ja johdonmukainen täytäntöönpano. Lisäksi säädöksessä otetaan huomioon oikeustilassa tapahtuneet muutokset sen jälkeen, kun Schengenin säännöstö sisällytettiin osaksi Euroopan unionia.

Komissio on 16.9.2011 antanut lainsäädäntöehdotuspaketin, johon sisältyy tiedonanto ja muutettu arviointiasetusehdotus (ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten) sekä asetusehdotus Schengenin rajasäännösten muuttamisesta (ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 562/2006 muuttamisesta rajavalvonnan väliaikaista palauttamista sisärajoille poikkeuksellisissa olosuhteissa koskevien yhteisten sääntöjen vahvistamiseksi).

Aikataulu: Säädösehdotuksesta on keskusteltu työryhmätasolla kevästä 2009 alkaen. Keskusteluissa päätettiin syksyllä 2009 jäädä odottamaan komission uutta ehdotusta. Komissio on antanut uuden ehdotuksen syksyllä 2010. Ehdotusta on käsitelty työryhmätasolla loppuvuoden 2010 ja alkuvuoden 2011 aikana. Komissio on esitellyt uuden lain-

säädäntöehdotuspaketin oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa 22.9.2011, jonka jälkeen lainsäädäntöehdotuspakettia on alettu käsitellä työryhmätasolla.

Lainsäädäntöehdotuspaketin valmistelu päättynee aikaisintaan keväällä 2012.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä annettiin eduskunnalle 20.5.2009 (U 40/2009 vp). Komission 16.9.2011 antamasta lainsäädäntöehdotuspaketista on annettu eduskunnalle U-jatkokirjelmä 2.11.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Suomen kantojen koordinointi on sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikön vastuulla. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotuspaketti, jossa on sovittava yhteen sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osasto) sekä ulkoasiainministeriön ja oikeusministeriön kannat. Työryhmään osallistuu kaksi virkamiestä sisäasiainministeriöstä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Liittyy poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan ja ulkoasiainministeriön, oikeusministeriön sekä valtiovarainministeriön ja tullin toimialaan.

Kansallinen täytäntöönpano:

Arviointiasetus ei edellytä kansallisia lainsäädäntötoimia, mutta Schengenin rajasääntömuutoksen muuttaminen saattaa aiheuttaa kansallisen lainsäädännön muutostarpeita.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Päivi Pietarinen puh. 071 878 8257, rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa, p. 071 872 1132 (SBC-asetuksen muuttaminen)

Eurodac-asetus

EU-säädöksen valmistelu:

Muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen tehokkaaksi soveltamiseksi.

Muutetun ehdotuksen tavoitteena on antaa jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisille sekä Europolille oikeus tutustua Eurodac-järjestelmän tietoihin terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi. Ehdotuksen kanssa samaan aikaan on annettu ehdotus neuvoston päätökseksi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin oikeudesta pyytää sormenjälkitietojen vertailua Eurodac-tietojen kanssa lainvalvontatarkoituksia varten (Eurodac-lainvalvontapäätös). Päätökseen sisältyvät yksityiskohtaiset säännökset koskien oikeutta tutustua tietoihin lainvalvontatarkoituksia varten.

Aikataulu: Komissio antoi muutetun ehdotuksen Eurodac-asetukseksi 10.9.2009. Komissio on antanut uuden asetusehdotuksen syksyllä 2010. Asetusehdotus hyväksyttäneen aikaisintaan keväällä 2012.

Eduskunnan informointi: U-jatkokirjelmä annettiin eduskunnalle 17.12.2009 (U-kirjelmä annettu 26.3.2009; U 21/2009 vp).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Maahanmuutto-osaston edustaja osallistuu neuvoston turvapaikkatyöryhmän kokouksiin. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotus, jossa on yhteen sovitettava sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartiolaito- ja maahanmuutto-osasto) sekä oikeusministeriön kannat. Maahanmuutto-osasto osallistuu hankkeen valmisteluun, ja kansallinen täytäntöönpano on osaston vastuulla. Sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö koordinoi ehdotuksen kansallista valmistelua.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Liittyy poliisi-, rajavartiolaito- ja maahanmuutto-osastojen toimialaan.

Kansallinen täytäntöönpano:

Asetusehdotus voi aiheuttaa vähäisiä muutostarpeita ulkomaalaislakiin. Kuuluu maahanmuutto-osaston toimialaan.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Maarit Nikander puh. 071 878 8255.

Eurodac-lainvalvontapäätös

EU-säädöksen valmistelu:

Ehdotus neuvoston päätökseksi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin oikeudesta pyytää sormenjälkitietojen vertailua Eurodac-tietojen kanssa lainvalvontatarkoituksia varten

Ehdotuksen tavoitteena on luoda yksityiskohtaiset säännökset jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten sekä Europolin oikeudesta tutustua Eurodac-järjestelmän tietoihin lainvalvontatarkoituksia varten terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi.

Aikataulu: Komissio antoi ehdotuksen neuvoston päätökseksi 10.9.2009. Ehdotuksen käsittely aloitettiin neuvoston poliisiyhteistyöryhmässä syyskuussa 2009. Ehdotuksen käsittely kuitenkin keskeytettiin Lissabonin sopimuksen tultua voimaan joulukuun alussa 2009. Ehdotuksen oikeusperusta ja päätöksentekomenettely muuttuivat Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen ja komissio tulee antamaan päätöksestä uuden ehdotuksen. Ehdotuksen käsittely jatkuu, kun komissio antaa uuden ehdotuksen (ajankohdasta ei ole tietoa). Ehdotuksen kanssa samaan aikaan annettiin muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä annettiin eduskunnalle 17.12.2009 (U 85/2009 vp).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Poliisiosaston edustaja osallistuu neuvoston poliisiyhteistyöryhmän kokouksiin. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotus, jossa on sovittava yhteen sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osasto) sekä oikeusministeriön kannat. Sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö koordinoi ehdotuksen kansallista valmistelua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Liittyy poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan sekä oikeusministeriön toimialaan.

Kansallinen täytäntöönpano:

Tässä vaiheessa ei voida vielä arvioida kansallisen täytäntöönpanon tarvetta, koska uutta ehdotusta ei ole vielä saatu.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Maarit Nikander puh. 071 878 8255.

1.3. Kansainväliset sopimukset

POLIISIOSASTO

Suomen ja Yhdysvaltojen välinen rikostorjuntasopimus

Sopimus:

Suomen tasavallan ja Amerikan yhdysvaltojen välinen sopimus yhteistyön tehostamisesta rikollisuuden estämiseksi ja torjumiseksi (rikostorjuntasopimus) allekirjoitettiin maaliskuussa 2010. Sopimuksen tarkoituksena on tehostaa lainvalvontaviranomaisten yhteistyötä rikollisuuden, erityisesti terrorismin, estämiseksi ja torjumiseksi. Sopimus luo oikeudelliset puitteet sopimuspuolten välisen sormenjälkitietojen ja DNA-tunnisteiden vaihtamiselle sekä mahdollistaa myös muun yksittäistapauksessa ja kansallisen lainsäädännön puitteissa tapahtuvan tietojen toimittamisen vakavien rikosten ja terrorismirikosten estämiseksi.

Tietojen vaihtamisen teknisistä ja menettelyllisistä yksityiskohdista sovitaan erikseen sopimuspuolten viranomaisten välisissä täytäntöönpanosopimuksissa. Tiedonvaihto käynnistyy vasta täytäntöönpanosopimusten tekemisen jälkeen. Yhdysvallat on saattanut kansalliset toimenpiteensä päätökseen ja on toimittanut Suomelle siitä nootin kesäkuussa 2010.

Kansallinen voimaansaattaminen

(SM029:00/2010)

Organisointi: Virkamiesvalmistelu.

Aikataulu: Hanke on asetettu 1.3.2010. Hallituksen esitys (HE 187/2010 vp) Suomen tasavallan ja Amerikan yhdysvaltojen välillä yhteistyön tehostamisesta rikollisuuden estämiseksi ja torjumiseksi tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta on annettu eduskunnalle loka-kuussa 2010. Esityksen käsittely on käynnissä eduskunnassa.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Esitys oli lausuntokierroksella kesällä 2010.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Kansainvälisen sopimuksen voimaansaattaminen.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen p. 071 878 88563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

PELASTUSOSASTO

Sopimus Barentsin euroarktisen alueen hallitusten välillä yhteistyöstä onnettomuuksien ehkäisemisen, niihin varautumisen ja pelastustoiminnan alalla

Sopimus:

Kansainvälisen pelastuspalveluyhteistyön tehostaminen Barentsin alueen harvaan asutuilla alueilla erilaisissa onnettomuustilanteissa.

Hanke on ollut vireillä ja sopimusneuvotteluja käyty vuodesta 2003 lukien. Sopimus allekirjoitettiin Moskovassa 11.12.2008.

Kansallinen voimaansaattaminen (SM078:00/2009)

Tavoite: Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi sopimuksen Barentsin euroarktisen alueen hallitusten välillä yhteistyöstä onnettomuuksien ehkäisemisen, niihin varautumisen ja pelastustoiminnan alalla. Esityksen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuultavien määräysten voimaansaattamisesta.

Organisointi: Hallituksen esitys valmistellaan virkatyönä yhteistyössä soveltamisalaan liittyvien ministeriöiden kanssa, lähinnä niiden lausuntojen perusteella.

Aikataulu: Suomen osalta voimaan saattaminen pyritään toteuttamaan vuoden 2011 loppuun mennessä annettavalla hallituksen esityksellä, jota koskeva laki tulisi voimaan keväällä 2012.

Suhde talousarvioon: Ei välittömiä taloudellisia vaikutuksia. Vastaanotetusta avusta on lähtökohtaisesti suoritettava korvaus. Avun pyytämisestä ja sen antamisesta pyynnön perusteella päätetään tapauskohtaisesti.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Rajan ylittämiseen liittyvien menettelytapojen osalta koskee Rajavartiolaitosta sekä kansainvälisen juridiikan ja menettelytapojen osalta ministeriön kansainvälisten asioiden yksikköä. Sopimuksella on liittymäkohtia useiden ministeriöiden toimialaan kuuluviin kysymyksiin. Sopimuksen ulkopuolelle on rajattu EU:n toimivaltaan kuuluvat, erityisesti rajan ylittämiseen ja tullimaksuihin liittyvät asiat.

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Timo Viitanen, puh. 071 878 8440, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071 87 88431.

Sopimus lento- ja meripelastusyhteistyöstä arktisella alueella

Sopimus:

Sopimus lento- ja meripelastusyhteistyöstä arktisella alueella on allekirjoitettu Nuukissa 12.5.2011.

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM013:00/2011)

Tavoite: Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi lento- ja meripelastusyhteistyöstä arktisella alueella tehdyn sopimuksen. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Aikataulu: Suomen osalta voimaan saattaminen pyritään toteuttamaan lähiaikoina annettavalla hallituksen esityksellä, jota koskeva laki tulisi voimaan keväällä 2012.

Suhde talousarvioon: Ei välittömiä taloudellisia vaikutuksia. Vastaanotetusta avusta on lähtökohtaisesti suoritettava korvaus. Avun pyytämisestä ja sen antamisesta pyynnön perusteella päätetään tapauskohtaisesti.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajan ylittämiseen liittyvien menettelytapojen osalta koskee Rajavartiolaitosta sekä kansainvälisen juridiikan ja menettelytapojen osalta ministeriön kansainvälisten asioiden yksikköä. Sopimuksella on liittymäkohtia useiden ministeriöiden toimialaan kuuluviin kysymyksiin.

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Timo Viitanen, puh. 071 878 8440, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071 878 8431.

Suomen ja Viron välisen yhteistyötä pelastuspalvelussa koskevan sopimuksen saat-taminen ajan tasalle
(SM079:00/2009)

Sopimuksen valmistelu

Suomen ja Viron välillä 26.6.1995 allekirjoitettu sopimus (SopS 53 - 54/1996) uusitaan muun muassa EU-jäsenyyden edellyttämällä tarkistuksilla.

Organisointi: Sopimusta valmistellaan virkatyönä neuvotellen tekstistä Viron sisäasiainministeriön edustajien kanssa. Asianomaisilta ministeriöiltä hankitaan lausunnot.

Aikataulu: Asia on tullut vireille Viron Pelastusviraston aloitteesta. Vastuulliseksi tahoksi Virossa on sittemmin tullut sisäasiainministeriö. Uuden sopimuksen allekirjoittaminen ja voimaan saattaminen vuonna 2012.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Rajan ylittämiseen liittyvien menettelytapojen osalta asia koskee Rajavartiolaitosta sekä kansainvälisen juridiikan ja menettelytapojen osalta ministeriön kansainvälisten asioiden yksikköä. Sopimuksella on liittymäkohtia useiden ministeriöiden toimialaan kuuluviin kysymyksiin. Sopimuksen ulkopuolelle rajataan EU:n toimivaltaan kuuluvat, erityisesti rajan ylittämiseen ja tullimaksuihin liittyvät asiat.

Kansallinen voimaansaattaminen

Aikataulu: Suomen osalta voimaan saattaminen pyritään toteuttamaan kevään 2012 loppuun mennessä annettavalla hallituksen esityksellä, jota koskeva laki tulisi voimaan syksyllä 2012.

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Jukka Metso, puh. 071 878 8442 ja pelastusylitarkastaja Ilpo Helismaa, puh. 071 878 88452, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071 87 88431.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Kansalaisuutta koskeva pohjoismainen yleissopimus

Sopimus:

Pohjoismaat aloittivat vuonna 2007 neuvottelut kansalaisuutta koskevan pohjoismaisen sopimuksen muuttamisesta. Kyseessä on sopimus Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä eräiden kansalaisuutta koskevien määräysten voimaansaattamisesta vuodelta 2002 (SopS 60/2003). Tarkoituksena on uudistaa sopimus siten, että se vastaa paremmin pohjoismaissa voimassa olevia kansalaisuutta koskevia säännöksiä. Sopimus on allekirjoitettu 14.9.2010.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: ei

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM064:00/2006)

Tavoite: Saattaa sopimus kansallisesti voimaan.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Aikataulu: Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 7.10.2011 (HE 79/2011).

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Maahanmuutto-osaston ohella keskeinen viranomaistaho on Maahanmuuttovirasto, joka on osaston lisäksi osallistunut sopimuksen valmisteluun pohjoismaisessa työryhmässä. Sopimusluonnoksesta on ennen allekirjoitusta kuultu ulkoasiainministeriötä ja oikeusministeriötä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset on arvioitu sopimuksen neuvotteluvaiheessa. Sopimus ei aiheuta muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sonja Hämäläinen, puh. 071 878 8636, osastosihteeri Maarit Leikas puh. 071 878 8641

Takaisinottosopimus Venäjän kanssa. Täytäntöönpanopöytäkirjan voimaansaatminen

Sopimus

Suomi ja Venäjä allekirjoittivat joulukuun 12 päivänä 2010 täytäntöönpanopöytäkirjan Euroopan yhteisön ja Venäjän federaation välillä 25.5.2006 tehdyn takaisinottosopimuksen toteuttamismenettelyistä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto.

Kansallinen voimaansaatminen
(SM:021:00/2011)

Tavoite: Saattaa täytäntöönpanopöytäkirja kansallisesti voimaan.

Organisointi: Hanke valmistellaan maahanmuutto-osaston johdolla. Hankkeessa on lisäksi edustajat poliisiosastolta, rajavartio-osastolta ja kansainvälisten asioiden yksiköstä sekä ulkoasiainministeriöstä

Aikataulu:

- lausuntokierros: syksy 2011
- HE kevät 2012
- voimaan syksy 2012

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Pääsidosryhmät ovat olleet mukana neuvotteluissa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat viranomaisten väliin menettelyihin.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi; puh. 071 878 8615, osastosihteeri Anniina Hakala puh. 071 878 8621

Takaisinottosopimus Kosovon kanssa

Sopimuksen valmistelu:

Euroopan komissio on kehottanut EU:n jäsenmaita solmimaan kahdenväliset takaisinottosopimukset Kosovon kanssa. Komission omia toimia sitoo viisi EU –maata, jotka eivät ole tunnustaneet Kosovoa. Takaisinottosopimukset ovat osa Kosovon toimia kohti toivottua viisumivapautta EU:n kanssa. Takaisinottosopimusneuvottelut ovat edenneet kahdeksan jäsenmaan kanssa pitkälle (ml. Ruotsi, Norja ja Tanska). Schengen-maista ainakin Belgia ja Sveitsi ovat sopineet takaisinotosta. Tavoitteena on sopimuksen solmiminen osana Suomen hallitun maahanmuuton ulkoista ulottuvuutta.

Aikataulu: Sopimusneuvottelut Kosovon kanssa ovat vireillä. Sopimuksen allekirjoittamisen arvioidaan tapahtuvan vuoden 2011 lopulla.

Organisointi: Työ tehdään maahanmuutto-osaston johdolla yhteistyössä poliisin, rajavartio-osaston, kansainvälisten asiain yksikön, ulkoasiainministeriön ja Maahanmuuttoviraston kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto, kansainvälisten asioiden yksikkö.

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM020:00/2011)

Tavoite: Saattaa sopimus kansallisesti voimaan.

Organisointi: Keskeiset viranomaistahot ovat poliisiosasto, rajavartio-osasto, poliisihallitus, kansainvälisten asioiden yksikkö ja ulkoasiainministeriö

Aikataulu: HE eduskunnalle syksyllä 2012. Voimaan 2013.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Keskeiset sidosryhmät mukana neuvotteluissa. Lausuntokierros HE-vaiheessa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat viranomaisten väliin menettelyihin.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615

Suomen ja Uuden-Seelannin välinen järjestely koskien maiden välistä työlomajärjestelmää (sopimuksen muutos)

Sopimuksen valmistelu

Tavoitteena on valmistella ja koordinoida Suomen ja Uuden-Seelannin välisen työlomajärjestelyjä koskevan sopimuksen muuttaminen
Neuvotteluvaihe on loppuillaan.

Organisointi, resurssit sopimusneuvotteluissa: Työ tehdään virkatyönä tiimityönä yhteistyössä ministeriön kansainvälisten asioiden yksikön kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö

Kansallinen voimaansaattaminen (SM068:00/2009)

Tavoite: Saattaa sopimusmuutos kansallisesti voimaan

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä kansainvälisten asioiden yksikön ja maa-hanmuutto-osaston yhteistyönä.

Aikataulu:

- Sopimuksen allekirjoitus alkuvuonna 2012.
- Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2012.
- Sopimus voimaan loppuvuonna 2012

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Sopimus liittyy välillisesti työ- ja elinkeinoministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutusten ei oleteta olevan kovin merkittäviä.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615.

Työlomajärjestely Kanadan kanssa

Sopimuksen valmistelu:

Kanadalla on tällä hetkellä työlomajärjestelysopimuksia 20 maan kanssa, joista 13 on EU –maita, ja 10 sopimusta on neuvotteluvaiheessa. Pohjoismaista ainoastaan Suomella ja Islannilla ei ole virallista sopimusta. Vuonna 2009 Kanada solmi sopimuksia mm. Viron, Hong Kongin, Liettuan, Slovenian ja Espanjan kanssa. Ohjelmakategorioita on kolme ja mahdollinen sopimus Suomen kanssa voisi sisältää kaikkia tai valittuja kategorioita: *Working Holiday* (suunnattu 18-35 vuotiaille, jotka haluavat matkustaa toisessa

maassa ja täydentää matkavarojaan tilapäisellä keikkatyöllä, useimmiten low skill - työpaikoissa), *Young Professional/Young Worker Opportunities* (tarkoitettu 18-35 vuotiaille nuorille, jotka haluavat saada opintoihinsa tai uraansa liittyvää ammatillista työkokemusta ulkomailla) ja *International Co-operative Education* (ohjelma tarkoitettu pääsääntöisesti opiskelijoille, joiden tutkinto vaatii alan työharjoitteluosuuden).

Aikataulu: Sopimusneuvottelut Kanadan kanssa on aloitettu. Allekirjoitus syksyllä 2013.

Organisointi: Keskeiset viranomaistahot ovat Maahanmuuttovirasto, poliisi, rajavartiolaitos, kansainvälisten asioiden yksikkö, ulkoasiainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartiolaitos, kansainvälisten asioiden yksikkö.

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM063:00/2010)

Tavoite: Saattaa sopimusmuutos kansallisesti voimaan

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä maahanmuutto-osastolla yhteistyössä kansainvälisten asioiden yksikön kanssa.

Aikataulu:

- Hallituksen esitys keväällä 2013
- Voimaan alkuvuonna 2014

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Sidosryhmiä (OKM, STM, TEM, CIMO jne.) kuullaan neuvottelujen aikana ja HE-lausuntokierroksella.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat nuoriin ihmisiin, jotka haluavat liikkua Kanadan ja Suomen välillä. Määrät eivät muodostune merkittäviksi, joten vaikutukset ovat vähäiset.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615

2. LÄHIAIKOINA (VUODEN 2011 LOPUSSA JA VUONNA 2012) KÄYNNISTYVÄT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET

2.1. Lähiaikoina käynnistyvät kansalliset hankkeet

POLIISIOSASTO

Järjestyslain muutos (H)

Tavoite: Selvitetään järjestyksenvalvontaa koskevia toiminnallisia uudistamistarpeita ja mahdollisia säädösmuutostarpeita, tavoitteena mm. kerjäämiseen liittyvien häiritsevien ja aggressiivisten piirteiden vähentäminen.

Aikataulu: Esiselvityshanke asetetaan syksyllä 2011 siten, että esiselvityksen tulokset ovat hyödynnettävissä viimeistään 30.4.2012. Mahdollisen lainsäädäntöhankkeen asettaminen sen jälkeen keväällä 2012.

Organisointi: Asetetaan järjestyksenvalvontaa koskevia toiminnallisia uudistamistarpeita koskeva esiselvityshanke ja sen jälkeen mahdollinen lainsäädäntöhanke,

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Valmistelu edellyttää asiantuntemusta Poliisihallituksen alaiselta hallinnolta (erityisesti Helsingin poliisilaitos, Keskusrikospoliisi). Hanke liittyy oikeusministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä ympäristöministeriön toimialoihin.

Edellyttää laajaa lausuntokierrosta mm. rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto, pelastusosasto, Vähemmistövaltuutetun toimisto, poliisijärjestöt, romanijärjestöt, Helsingin kaupunki, Diakonissalaitos, Kirkkohallitus jne.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Edellinen esiselvityshanke (Kerjäämisen kieltämistä selvittävä työryhmä, loppuraportti, sisäasiainministeriön julkaisu 31/2010) on valmistunut syksyllä 2010.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman 4. luku oikeuspolitiikka, sisäinen turvallisuus ja maahanmuutto: Puututaan aggressiiviseen ja häiritsevään kerjäämiseen järjestyksenvalvontaa ja lainsäädäntöä kehittämällä. Liittyy myös oikeusministeriön toimialaan kuuluvaan hallitusohjelman 4. luvun kirjaukseen: Lainsäädäntöä kehitetään ihmiskaupan torjumiseksi kaikissa muodoissaan, ihmiskaupan uhrien suojelemiseksi ja oikeusturvan parantamiseksi. Tässä yhteydessä varmistetaan keinot torjua kerjäämisen organisointia.

Suhde talousarvioon: ei

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, rajavartio-osasto, pelastusosasto, vähemmistövaltuutetun toimisto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh 071 878 8557

Henkilökorttilain muutos

Tavoite: Biometrinen tunnistaminen (sormenjäljet) lisääminen henkilökortteihin. Matkustusasiakirjojen turvatekijöiden yhdenmukaistaminen (passi ja henkilökortti).

Aikataulu: Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle 2012-2013.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeen valmisteluun osallistuvat/ovat osallisia sisäasiainministeriön poliisiosasto, hallintoyksikkö, maahanmuutto-osasto, rajavartio-osasto, ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö, tietosuojavaltuutetun toimisto, Väestötietokeskus sekä Poliisihallitus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Suomi on noudattanut minimiturvatekijöiden osalta linjaa, jonka mukaisesti passin ja henkilökortin turvatekijät ovat soveltuvin osin samankaltaisia. Poliisihallitus on laatinut kesällä 2011 vaikutusten arviointia koskevan muistion biometrinen tunnistaminen lisäämisestä henkilökortille

Suhde talousarvioon: ei

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Passilain muuttaminen

Tavoite: Mahdollistaa valmiin passin toimittaminen postissa asiakkaalle suoraan valmistajalta. Lisäksi lakiin tehdään poliisin hallintorakenteen muutoksen johdosta tarpeelliset muutokset.

Aikataulu: Asiaa koskeva hallituksen esitys on tarkoitus valmistella ja antaa eduskunnalle 2012-2013.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hallituksen esitys lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Poliisihallitus on laatinut kesällä 2011 vaikutusten arviointia koskevan muistion.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Rahanpesulainsäädännön muutostarpeet (H)

Tavoite: Rahanpesun ja terrorismin estämisestä ja selvittämisestä annetun lain ajantasaistaminen. Arvioidaan mm. salassapitosäännösten muutostarpeet sekä selvitetään edellytykset käyttää tietoja muuhun käyttötarkoitukseen kuin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi ja selvittämiseksi (esimerkiksi verovalvonta). Lisäksi arvioidaan edellytykset liiketoimien jäädytysajan pidentämiseksi sekä tehdään muut tarpeelliset muutokset.

Aikataulu: Selvityshanke käynnistyy vuonna 2012 ja valmistuu vuoden 2013 loppuun mennessä. Hankkeen aikataulu on sidoksissa harmaan talouden torjuntaan liittyvään hankekokonaisuuteen. Esiselvitysten perusteella käynnistetään mahdolliset lainsäädäntöhankkeet.

Organisointi: Esiselvityshanke/hankkeet, joiden perusteella mahdolliset lainsäädäntöhankkeet..

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Valtiovarainministeriö, Keskusrikospoliisin rahanpesun selvittelykeskus, rahanpesulaissa tarkoitetut ilmoitusvelvolliset.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman 2. luku talouspolitiikka. Tehostettu harmaan talouden torjunta. Viranomaisten väliset tiedonvaihdon esteet puretaan ja tarvittavat viranomaisrekisterit saatetaan joustavasti harmaan talouden torjuntaviranomaisten käyttöön. Parannetaan rekisteritietojen ajantasaisuutta ja saatavuutta. Ulkomaalaisrekisterinpitäjien tiedonsaantioikeuksia laajennetaan. Rahanpesun torjunnassa saatujen valvontatietojen käyttö mahdollistetaan myös verovalvonnassa.

Yhteyshenkilöt: ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Arpajaislain tarkistaminen (H)

Tavoite: Esiselvityshankkeen tavoitteena on arvioida arpajaislain rahapelejä, tavara-arpajaisia, bingopelejä sekä arvauskilpailuja koskevien säännösten ajantasaistamistarpeet. Laaditaan erillinen arviomuistio ulkomaille tapahtuvasta pelaamisen rajoittamisesta.

Aikataulu: Arviomuistio ulkomaille tapahtuvasta pelaamisen rajoittamisesta keväällä 2012. Esiselvityshanketta tukemaan perustetaan tarvittavat työryhmät keväällä 2012.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Toteutetaan tarvittavat lausuntokierrokset.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten ja arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman kirjaus kohdassa 5 nykyisen rahapeli-monopolijärjestelmän säilyttämisestä sekä kohdan 7 kirjaukset toimien tehostamisesta koko väestön sekä erityisesti lasten ja nuorten suojelemiseksi rahapeliongelmien aiheuttamilta haitoilta ja nykyisen rahapeliin yksinoikeusjärjestelmän kehittämisestä.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Jukka Tukia, puh. 071 878 8573, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen

Tavoite: Oikeusministeriössä on käynnissä lainsäädäntöhanke vankeuslain ja tutkintavankeuslain sekä rikoslain 2 c luvun säännösten täydentämiseksi. Tämän muutoksen johdosta laaditaan välttämättömät ja kiireelliset muutokset poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annettuun lakiin (841/2006).

Ks. myös vuosina 2013-2016 käynnistyvät kansalliset säädöshankkeet, poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen, II vaihe.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä. Poliisiosastolta poliisiylitarkastaja Keijo Suuripää on jäsenenä hankkeeseen asetetussa oikeusministeriön työryhmässä.

Aikataulu: Valmistelu ja lausuntokierros vuonna 2012, hallituksen esitys eduskunnalle vuonna 2013, säädökset voimaan vuonna 2013. Riippuvainen yllä mainitusta oikeusministeriön hankkeen valmistelusta ja etenemisestä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Yhteistyö oikeusministeriön, valtiovarainministeriön ja Poliisihallituksen kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä ja oikeusministeriön kanssa yhteistyössä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen puh. 071 878 8557

Poliisimiesvirkojen eroamisikää koskevien säännösten tarkistaminen
(SM038:00/2010).

Tavoite: Selvityshankkeen tavoitteena on selvittää perusteet poliisimiesvirkoja koskeville erityisille eroamisijille sekä tehdä tarvittavat muutosehdotukset.

Poliisimiesten eroamisikää koskeva sääntely on asetustasolla ja mahdollinen sääntely tulee toteuttaa lakitasolla.

Aikataulu: Asiaa käsittelemään on asetettu työryhmä, jonka toimikausi oli alunperin 19.8.2010-31.5.2011. Työryhmän määräaika pidennettiin 31.8.2011 saakka ja edelleen 31.10.2011 saakka, koska korkeimmassa hallinto-oikeudessa on vireillä hallinto-oikeuden päätöstä koskeva valitusasia. Työryhmä on 16.11.2011 tehnyt asiaa koskevat alustavat muutosehdotukset, ei hallituksen esitysluonnosta. Hallituksen esityksen arviointu antamisajankohta on kevälistuntokausi 2012.

Organisointi: Työryhmän ehdotuksiin perustuvan hallituksen esityksen valmistelu poliisiosastolla yhden henkilön virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeen työryhmävalmistelussa ovat olleet mukana poliisihallinnon keskeiset järjestötahot sekä viranomaisista sisäasiainministeriön poliisiosaston lisäksi Poliisihallitus, Keskusrikospoliisi ja Helsingin poliisilaitos sekä valtiovarainministeriö ja Valtiokonttori. Työryhmän loppuraportista järjestetään kuulemistilaisuus. Tarkoituksena on työryhmän mietinnön lähettäminen lausuntokierrokselle aikataulullisista syistä yhdessä hallituksen esityksen kanssa, kun hallituksen esitysluonnos on valmistunut.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Työryhmän tavoitteena on selvittää eroamisikäjärjestelmää koskevat henkilöstölliset, taloudelliset ja muut mahdolliset vaihtoehdot sekä eri ratkaisuvaihtoehdot

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Järjestäytynyttä rikollisuutta, terrorismin ja vakavimman uusimuotoisen rikollisuuden torjuntaa sekä väkivaltaisen radikalisoitumisen ehkäisemistä koskeva lainsäädäntö (H)

Tavoite: Järjestäytynyttä rikollisuutta, terrorismin ja vakavimman uusimuotoisen rikollisuuden torjuntaa sekä väkivaltaisen radikalisoitumisen ehkäisemistä koskevien säännösten ajantasaistaminen.

Organisointi: Toteutetaan ensin esiselvityshankkeet. Lainsäädäntöhanketta koskeva valmisteluorganisaatio arvioidaan myöhemmin erikseen.

Aikataulu: Esiselvityshanke syksyllä 2011 Poliisihallituksessa, selvityksen tulokset ovat käytettävissä keväällä 2012, jolloin asetetaan mahdollinen lainsäädäntöhanke. Mahdollinen hallituksen esitys on tarkoitus valmistella ja antaa eduskunnalle kuluvalle hallituskaudella, arviolta syksyllä 2013.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4: ”Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa tehostetaan ja selvitetään uuden erityislain tarve.”

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Tietoverkkorikollisuutta koskeva lainsäädäntö (H)

Tavoite: Tietoverkkorikollisuuden torjuntaa koskevien säännösten laatiminen. Selvitetään mahdollisesti tarvittavat säädösvalmistelulliset toimenpiteet tietoverkkorikollisuuden torjunnan tehostamiseksi.

Organisointi: Tietoverkkorikollisuuden osalta sisäasiainministeriön poliisiosaston poliisitoiminnan suunnitteluosaston selvitys/esitys toimenpiteistä, jonka jälkeen tehdään arviointi jatkotoimenpiteistä. Lainsäädäntöhanketta koskeva valmisteluorganisaatio arvioidaan myöhemmin erikseen. Identiteettiohjelman jatkotoimien selvitykset ovat erikseen käynnissä Poliisihallituksessa.

Aikataulu: Tietoverkkorikollisuuden asiakokonaisuus edellyttää seikkaperäistä esiselvitystyötä. Tietoverkkorikollisuuden osalta poliisiosaston poliisitoiminnan suunnitteluosaston selvitys / esitys toimenpiteistä 31.1.2012 mennessä, jonka

jälkeen tehdään arviointi jatkotoimenpiteistä, jotka toteutetaan 2012-2013.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4 oikeuspolitiikka, sisäinen turvallisuus ja maahanmuutto: Tietoverkkorikollisuuden torjuntaan panostetaan osana järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa. Turvataan keinot torjua identiteettivarkaudet kaikissa tapauksissa.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

PELASTUSOSASTO

Valtioneuvoston asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista Sisäasiainministeriön asetus eräiden pelastustoimen laitteiden kunnossapidosta

Tavoite: Pelastustoimen laitteista annetun lain (10/2007) 7 §:n mukaisten säännösten antaminen valtioneuvoston asetuksella ja pelastuslain 12 §:n mukaisten säännösten antaminen sisäasiainministeriön asetuksella. Asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset paloilmoittimien ja automaattisten sammutuslaitteistojen suunnittelusta, asennuksesta, huollosta ja tarkastuksesta ja kunnossapidosta.

Aikataulu: Hankkeen käynnistämiseen liittyvät esiselvittelyt käynnissä. Hanke käynnistetään keväällä 2012. Asetukset on tarkoitus saattaa voimaan vuonna 2013.

Yhteyshenkilö: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 8432, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071 87 88431.

Sisäasiainministeriön asetus ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen tai hälyttämiseen käytettävistä teknisistä järjestelmistä ja menetelmistä

Tavoite: Annetaan hätäkeskustoiminnasta annetun lain (692/2010) nojalla sisäasiainministeriön asetus ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen tai hälyttämiseen käytettävistä teknisistä järjestelmistä ja menetelmistä.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Aikataulu: Hanke käynnistetään keväällä 2012. Asetus on tarkoitus saattaa voimaan vuonna 2013.

Yhteyshenkilö: Pelastusylitarkastaja Ilpo Helismaa, puh. 071 878 8414., säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071-87 88431.

Valtioneuvoston asetus Pelastusopistosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tavoite: Pelastusopiston rehtorin kelpoisuusvaatimusten muuttaminen VM:n ohjeessa (6.5.2011) linjatun mukaisesti siten, että rehtorin kelpoisuusvaatimukseksi säädetään mm. tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus (nykyisin edellytetyn hallintokokemuksen sijaan tai ohella).

Lisäksi asetusta muutetaan mahdollisesti Pelastustoimen koulutuksen järjestämisvaihtoehtoja selvittävän työryhmän ehdotusten mukaisesti (työryhmän määräaika 31.12.2011 asti).

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Aikataulu: Valmistelu tapahtuu vuoden 2012 aikana ja uusi asetus saatetaan voimaan 1.1.2013 lukien.

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Mika Kättö, puh. 071 878 8413, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071 878 8431.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Ihmiskauppalaki (H)

Tavoite: Valmistellaan erityinen ihmiskauppalaki. Ihmiskaupan vastaisen lainsäädännön muutostarpeet on tuotu esille useilla eri tahoilla. Hallitusohjelmassa linjataan, että lainsäädäntöä kehitetään ihmiskaupan torjumiseksi kaikissa muodoissaan ja uhrien suojelemiseksi. Eduskunta on edellyttänyt, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin uhrien auttamisjärjestelmää koskevan erillislain valmistelemiseksi. Lisäksi eduskunta on edellyttänyt toimenpiteitä paritusta ja ihmiskauppaa koskevien rangaistussäännösten päällekkäisyyksien poistamiseksi. Niitä valmistellaan oikeusministeriön työryhmässä.

Ihmiskaupan vastaisen tarkennetun toimintasuunnitelman toimeenpanoa seurannut ohjausryhmä ehdotti keväällä 2011, että ihmiskaupasta tulisi laatia oma erityislakinsa. Keväällä 2011 hyväksytty EU-direktiivi ihmiskaupasta edellyttää myös suomalaisen lainsäädännön tarkastelua.

Sisäasiainministeriö vastaa ihmiskaupan uhrien auttamista koskevan lainsäädännön valmistelusta. Tällä hetkellä asiaa säädellään sekä kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetussa laissa että kotoutumislaisissa.

Uudistukseen liittyy myös oikeusministeriön hanke rikoslain ihmiskauppaan liittyvien muutostarpeiden selvittämiseksi. Oikeusministeriön työryhmän toimikausi on 21.11.2011 – 28.9.2012.

Aikataulu: Sisäisen turvallisuuden ministerityöryhmän kokouksessa 11.11.2011 sovittiin, että sisäasiainministeriö asettaa lainsäädäntöhankkeen erityisen ihmiskauppalaan laatimiseksi. Hankkeen keskeisimpänä osana tarkastellaan ihmiskaupan uhrien auttamista koskevaa sääntelyä. Sisäasiainministeriö asettaa hankkeen mahdollisimman pian.

Organisointi: Täsmennetään hankkeen asettamisen yhteydessä

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4. Lainsäädännön kehittäminen ihmiskaupan torjumiseksi kaikissa muodoissaan, ihmiskaupan uhrien suojelemiseksi ja oikeusturvan parantamiseksi.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Täsmennetään hankkeen asettamisen yhteydessä

Kansainvälistä suojelua hakevalle annettava yleinen oikeudellinen neuvonta

Tavoite: *Vaihe 1:* Selvitetään, onko kansainvälistä suojelua hakeville annettavasta yleisestä oikeudellisesta neuvonnasta tarpeen säätää laissa. *Mahdollinen vaihe 2:* Valmistellaan tarvittavat säännökset.

Aikataulu: Vaihe 1 aloitetaan vuoden 2011 lopulla. Mahdollinen vaihe 2 aloitetaan keväällä 2012.

Organisointi: Valmistellaan virkatyönä. Hankkeessa mukana vastuuhenkilö kansainvälinen suojele -yksiköstä ja lainsäädäntöneuvos.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa kuullaan ainakin Maahanmuuttovirastoa, vastaanottokeskuksia ja Pakolaisneuvonta r.y:tä

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Hankkeessa selvitetään vaihtoehtoisia tapoja järjestää neuvontaa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: päätetään hanketta perustettaessa.

Kansainvälistä suojelua hakevalle annettava oikeusapu (Oikeusministeriön hanke)

Tavoite: Yksilöllisen oikeusavun järjestäminen kansainvälistä suojelua hakeville siirretään sisäasiainministeriön hallinnonalalta oikeusministeriön hallinnonalalle. Hankkeessa

selvitetään nykyjärjestelmän ja oikeusapujärjestelmän mahdollisia eroavaisuuksia ja arvioidaan tarvitaanko kansainvälistä suojelua hakeville annettavasta oikeusavusta erityissäännöksiä.

Kysymyksessä on oikeusministeriön vastuulla oleva hanke, johon sisäasiainministeriön maahanmuutto-osasto osallistuu.

Aikataulu: Hanke aloitetaan syksyllä 2011.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: kyllä

Yhteyshenkilö sisäasiainministeriössä: päätetään hanketta perustettaessa.

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiolaitoksen virkapuvusta ja rajavartiomiehen tunnuksesta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen

Tavoite: Rajavartiolaitoksessa on käynnistetty keväällä 2010 virkavaatetuksen kehittämishanke. Hankkeessa tarkistetaan nykyisen vaatetuksen kokoonpano ja tarvittavilta osilta uudistetaan Rajavartiolaitoksen virkapuku ja muut asustekokonaisuudet. Virkavaatteiden koekäyttövaihe alkoi toukokuussa 2011. Uudistus edellyttää Rajavartiolaitoksen virkapuvusta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamista uudistusta vastaavaksi.

Aikataulu: Säädöshanke asetetaan alkuvuodesta 2012. Asetuksen voimaantulo riippuu virkavaatetuksen kehittämishankkeen aikataulusta.

Organisointi: Valmistellaan virkatyönä, tiimityö

Osallisuus ja viestintä: Tavallinen hanketiedotus. Erikseen yleisötiedotus itse virkavaatetuksen kehittämishankkeesta.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehdot arvioidaan virkavaatetuksen kehittämishankkeen yhteydessä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602, materiaalipäällikkö Arto Lehtinen p. 071 872 1561, säädösvalmisteluavustaja Aino Salmi p. 071 872 21612

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Voimakeinojen käyttöä siviilikriisinhallintatehtävissä koskeva säädöshanke

Tavoite: Säädöshankkeen tavoitteena on parantaa siviilikriisinhallintatehtäviin osallistuvien asiantuntijoiden oikeusturvaa valmistelemalla voimakeinojen käyttöä koskeva lain tasoinen säädös. Voimakeinojen käyttöä koskeva säädös tulisi laatia, mikäli mahdollista, yhteneväksi sotilaallista kriisinhallintaa koskevan vastaavan lainkohdan kanssa.

Tausta: Sisäasiainministeriön asettaman siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden oikeudellista asemaa selvittäneen työryhmän raportti julkaistaan vuodenvaihteessa. Työryhmä on raportissaan tehnyt ehdotuksen lakitasoisen säädöksen valmistelemisesta.

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- Hankkeen asettamiskuukausi: 2/2012.
- Ehdotusten valmistumisajankohta: 12/2012.
- Lausuntokierroksen ajankohta: 2/2013.
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: kevät 2013.
- Lainsäädännön voimaantulo: 2013.

Organisointi: Alustava suunnitelma: Säädöshanke toteutetaan mahdollisesti virkatyönä työryhmässä. Mukana ovat siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden oikeudellista asemaa selvittäneessä työryhmässä mukana olleet tahot. Sisäasiainministeriössä tarvittavia valmisteluresursseja koskeva kysymys on vielä avoin.

Osallisuus ja viestintä: Alustava suunnitelma: Siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden oikeudellista asemaa selvittäneen työryhmän raportti julkaistaan vuodenvaihteessa. Raportti jaetaan laajalla jakelulla hyödyntäen näin raportissa esitettyjä suosituksia perusteluineen lainsäädäntötyössä. Työryhmän työssä mukana olleet tahot ovat jo suositusten antamisen yhteydessä sitoutuneet olemaan mukana jatkotyöskentelyssä. Siviilikriisinhallinnan neuvottelukunta asetettaneen piakkoin. Neuvottelukunnassa ovat edustettuina valtionhallinnon tahojen lisäksi järjestö- ja kuntaedustajat. Neuvottelukuntaa tullaan kuulemaan säännöllisesti hanketyön edistyessä. Keskeisten viestintätoimenpiteiden osalta voidaan todeta, että työryhmä esitti raportissaan erittäin perusteltuja ja yksityiskohtaisia ehdotuksia asiantuntijoiden oikeudelliseen asemaan liittyvien kysymysten tiedottamisesta sekä koulutukseen sisällyttämisestä. Työryhmän raportin suositukset hyödynnetään tältäkin osin sekä tiedottamisessa että viestinnässä.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Alustava suunnitelma: Kriisinhallintakeskus työnantajana arvioi vaikuttavuutta osana työnantajavelvollisuuksiaan ja laissa määritellyjä tehtäviään. Esityksellä ei ole kehys- taikka TAE-menettelyssä huomioon otettavia taloudellisia vaikutuksia. Esiselvitys on tehty ao. työryhmän toimesta.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman mukaisesti siviilikriisinhallintaan panostetaan.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Asiantuntijoita kaikilta sisäasiainministeriön osastoilta, joten liittyy koko sisäasiainministeriön toimialaan.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Helinä Kokkarinen puh. 071 878 8261.

2.2. Lähiaikoina EU:ssa käynnistyvät säädöshankkeet

POLIISIOSASTO

Ehdotus asetukseksi/direktiiviksi EU:n terrorismin rahoituksen jäljittämijärjestelmäksi

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Tavoitteena on perustaa EU:lle oma terrorismin rahoituksen jäljittämijärjestelmä, joka mahdollistaisi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten pääsyn rahaliikenteen sanomanvälitystietoihin terrorismin ja sen rahoituksen torjumiseksi

Aikataulu: Komission säädösehdotus annettaneen vuoden 2012 aikana.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle on lähetetty 8.9.2011 E-kirje komission tiedonannosta EU:n terrorismin rahoituksen jäljittämijärjestelmäksi: käytettävissä olevat vaihtoehdot. Varsinaisesta säädösehdotuksesta laaditaan U-kirje heti kun ehdotus saadaan.

Organisointi, resurssit: Poliisiosaston vastuuvirkamies hoitaa niin EU:n työryhmätyöskentelyn kuin kansalliset toimenpiteet.

Kansallinen täytäntöönpano

On epävarmaa, antaako komissio säädösehdotusta ensi vuonna. Jos säädösehdotus saadaan, sen käsittelyyn EU:n työryhmässä on varattava aikaa vähintään vuosi. Siten kansallisen täytäntöönpanon valmistelu aloitettaisiin aikaisintaan vuoden 2013 loppupuolella.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Ei tällä hetkellä. Jos ehdotuksen soveltamisalaa laajennetaan terrorismin ja sen rahoituksen ulkopuolelle, asia koskee myös Rajavartiolaitosta. Tuolloin asia koskee myös valtiovarainministeriötä (tulli). Muista ministeriöistä oikeusministeriö osallistuu säädöksen valmisteluun.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Hannele Taavila, puh. 071 878 8568

PELASTUSOSASTO

Neuvoston päätös pelastuspalvelun rahoitusvälineeksi

EU-säädöksen valmistelu

Rahoitusvälineellä säädetään EU:n talousarviomäärärahojen käyttämisestä pelastuspalvelun kehittämiseen yhteisössä.

Aikataulu: Komissio antanee ehdotuksensa vuoden 2011 lopulla. Päätös on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 2014 alusta.

Organisointi, resurssit: Ehdotuksen valmistelu tapahtuu neuvoston pelastuspalvelutyöryhmässä, jossa Suomen edustaja on pelastusosastolta.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Jukka Metso, puh 071 878 8442, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071-87 88431.

Neuvoston päätös yhteisön pelastuspalvelumekanismin perustamisesta

EU-säädöksen valmistelu

Mekanismipäätöksellä parannetaan pelastuspalveluyhteistyötä ja -avunantoa suurissa hätätilanteissa yhteisön alueella.

Aikataulu: Komissio antanee ehdotuksensa nykyisen päätöksen muuttamisesta vuoden 2011 loppuun mennessä. Päätös on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 2014 alusta.

Organisointi, resurssit: Ehdotuksen valmistelu tapahtuu neuvoston pelastuspalvelutyöryhmässä, jossa Suomen edustaja on pelastusosastolta.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Jukka Metso, puh 071 878 8442, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071-87 88431.

RAJAVARTIO-OSASTO

Euroopan rajojen valvontajärjestelmää koskeva asetus (Eurosur)

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Säädöspohja jo käynnissä olevalle järjestelmähankkeelle, jonka tarkoituksena on EU-jäsenmaiden rajojen valvontaan liittyvän yhteistyön ja tietojen vaihdon tehostaminen sekä tilannekuvan parantaminen.

Aikataulu: Komissio antanee asetusehdotuksen joulukuussa 2011

Eduskunnan informointi: U-kirje annetaan eduskunnalle komission ehdotuksen julkaisemisen jälkeen.

Organisointi, resurssit: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Asia valmistellaan yhteistyössä poliisiosaston kanssa.

Kansallinen täytäntöönpano:

Asetusehdotuksen käsittelyyn EU:ssa on varattava aikaa vähintään vuosi. Kansallinen täytäntöönpanohanke asetettaneen syksyllä 2013.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa, p. 071 872 1132, lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602

Älykkäät rajat (Smart borders) -hanke

a) Eurooppalaisen rajanylitysrekisterin (Entry/Exit) luominen, asetus

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Tavoitteena on luoda säädöspohja ns. Euroopan rajanylitystietojärjestelmän (Entry/Exit) käyttämiseksi. Rajanylitystietojärjestelmään tultaisiin rekisteröimään kolmansien maiden henkilöiden rajanylitystietoja.

Aikataulu: Komissio on antanut tiedonannon asiasta lokakuussa ja antanee varsinaisen asetusehdotuksen vuoden 2012 alkupuolella

Eduskunnan informointi: U- ja E-kirjelmä annetaan eduskunnalle komission ehdotuksen/tiedonannon julkaisemisen jälkeen.

Organisointi, resurssit: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Asia valmistellaan yhteistyössä maahanmuutto-osaston ja poliisiosaston kanssa. Valmisteluun osallistuu myös ulkoasiainministeriö.

Kansallinen täytäntöönpano

Asetusehdotuksen käsittelyyn EU:ssa on varattava aikaa vähintään vuosi. Kansallinen täytäntöönpanohanke asetettaneen keväällä 2014. Kansallista täytäntöönpanoa valmistellaan tarvittaessa valmistelukokouksissa, johon kutsutaan hankkeen kannalta keskeiset viranomaiset

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa, p. 071 872 1132, lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602

b) Luotettavien matkustajien ohjelmaa koskeva asetus (Registered Travellers Programme)

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Säännöllisesti rajan ylittävien kolmansien maiden kansalaisten rajanylitysten helpottaminen säännösten puitteissa luotavan uuden mekanismin avulla.

Aikataulu: Komissio on antanut tiedonannon asiasta lokakuussa ja antanee varsinaisen asetusehdotuksen vuoden 2012 alkupuolella

Eduskunnan informointi: U- ja E-kirjelmä annetaan eduskunnalle komission ehdotuksen ja tiedonannon julkaisemisen jälkeen.

Organisointi, resurssit: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Asia valmistellaan yhteistyössä poliisiosaston kanssa. Valmisteluun osallistuu myös ulkoasiainministeriö.

Kansallinen täytäntöönpano

Asetusehdotuksen käsittelyyn EU:ssa on varattava aikaa vähintään vuosi. Kansallinen täytäntöönpanohanke asetettaneen keväällä 2014. Kansallista täytäntöönpanoa valmistellaan tarvittaessa valmistelukokouksissa, johon kutsutaan hankkeen kannalta keskeiset viranomaiset

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa p. 071 872 1132, lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

EU:n rahoituskautta vuoden 2013 jälkeen koskeva säädöshanke

EU-säädöksen valmistelu

EU:n uutta, vuoden 2013 jälkeen alkavaa rahoituskautta koskevat säädösehdotukset maahanmuutto- ja sisäasioiden alalla.

Aikataulu: Komission suunnitelman mukaan säädösesitykset annetaan loppuvuodesta 2011.

Organisointi: Sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö koordinoi ehdotuksen kansallista valmistelua. Kyseessä on horisontaalinen hanke, jossa on sovitettava yhteen sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio-, maahanmuutto- ja pelastusosasto) sekä ulkoasiainministeriön, valtiovarainministeriön ja oikeusministeriön kannat.

Eduskunnan informointi: Eduskuntaa tullaan informoimaan säädösehdotuksista U-kirjelmällä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Liittyy poliisi-, rajavartio-, maahanmuutto- ja pelastusosastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Maarit Nikander puh. 071 878 8255

2.3. Lähiaikoina käynnistyvät kansainväliset sopimukset

PELASTUSOSASTO

NORDRED-sopimuksen saattaminen ajan tasalle

Sopimuksen valmistelu:

Pohjoismaiden (Islanti, Tanska, Suomi, Norja ja Ruotsi) välisen valtakunnanrajojen yli ulottuvaa yhteistyötä onnettomuustapauksissa ihmisiin, omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvien vahinkojen estämiseksi ja rajoittamiseksi 20.1.1989 allekirjoitetun sopimuksen (NORDRED, SopS 20-21/1992) uudistamistilanne on toistaiseksi auki. Norjalla on ollut tarkoitus käynnistää puheenjohtajuusajanaan sopimuksen tarkistaminen, mutta asiassa on päätetty odottaa EU Cross Border -projektin Task A -selvitystä NORDRED -sopimuksesta.

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Tiina Peltola-Lampi, puh. 071 878 8444, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071-87 88431.

3. VUOSINA 2013-2016 KÄYNNISTYVÄT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET

3.1. Vuosina 2013-2016 käynnistyvät kansalliset hankkeet

POLIISIOSASTO

Poliisilakiin liittyvien säännösten tarkistaminen

Tavoite: Valmistellaan tarvittavat muutokset poliisilakiin ottaen huomioon mahdolliset muutokset esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädännössä.

Mahdollisten muutostarpeiden taustalla on viime eduskuntakaudella vireillä ollut esitutkinta-, pakkokeino- ja poliisilain kokonaisuudistus ja sen myötä ilmenneet tarkistustarpeet. Asiaa koskeva lainsäädäntökokonaisuus on vahvistettu 22.7.2011 ja lait tulevat voimaan 1.1.2014.

Organisointi: Valmistellaan virkamiestyönä. Mahdolliset työryhmätarpeet arvioidaan erikseen.

Aikataulu: Lainmuutosten tulisi tulla voimaan 1.1.2014. Alustavat valmistelut on käynnistetty oikeusministeriön kanssa. Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle 2013.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Arvioidaan myöhemmin valmistelun yhteydessä.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Arvioidaan myöhemmin valmistelun yhteydessä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, säädösvalmisteluvastustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisilain nojalla annettavat asetukset

Tavoite: Vuoden 2014 alussa voimaantulevassa poliisilaissa on asetuksenantovaltuussäännöksiä, joiden perusteella valmistellaan tarvittavat asetukset tai asetusmuutokset.

Organisointi: Valmistellaan virkamiestyönä. Mahdolliset työryhmätarpeet arvioidaan erikseen.

Aikataulu: Asetusmuutosten tulisi tulla voimaan 1.1.2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Arvioidaan myöhemmin valmistelun yhteydessä.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Arvioidaan myöhemmin valmistelun yhteydessä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen

Tavoite: Toteutetaan esiselvitys poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain (841/2006) muutos- ja päivitystarpeista. Kyseessä on lain uudistamisen II vaihe. Ks. lähiaikoina käynnistyvät kansalliset säädöshankkeet.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä ja valmistelua tukemaan asetetaan työryhmä.

Aikataulu: Mahdollinen valmistelu ja lausuntokierros vuosina 2013 - 2014, hallituksen esitys eduskunnalle vuonna 2014, säädökset voimaan vuonna 2015.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Yhteistyö oikeusministeriön, valtiovarainministeriön ja Poliisihallituksen kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen puh. 071 878 8557

Poliisin hallintolain tarkistaminen

Tavoite: Poliisin hallintorakenneuudistuksen I ja II vaiheiden aiheuttamat mahdolliset tarkistukset poliisin hallintolakiin sekä muuhun lainsäädäntöön, samoin muut esille tulleet säädösmuutokset. Otetaan huomioon myös poliisin hallintorakenneuudistuksen tarkastelusta aiheutuvat mahdolliset toimenpiteet.

Aikataulu: Kuluvalle vaalikaudella

Organisointi, resurssit: Toteutetaan ensin mahdollinen esiselvityshanke, jonka jälkeen lainsäädäntöhanketta koskeva valmisteluorganisaatio arvioidaan erikseen.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Poliisihallinnon virkojen kelpoisuusvaatimuksia ja nimittämistä koskevien säännösten uudistaminen

Tavoite: Yhtenäistetään ja ajantasaistetaan poliisin virkojen kelpoisuusvaatimuksia ja nimittämistä koskevat säännökset. Hankkeessa otetaan huomioon mm. perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 67/2010.

Aikataulu: Kuluvalle vaalikaudella.

Organisointi, resurssit: Esiselvityshankkeen tarpeellisuus ja organisointi arvioidaan myöhemmin erikseen, samoin lainsäädäntöhankkeen organisointi.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Täydennyspoliisijärjestelmää koskevien säännösten uudistaminen (H)

Tavoite: Tavoitteena on tarkistaa täydennyspoliisia koskevien säännösten normihierarkia sekä mahdollisesti toteuttaa säännösten soveltamisalan muutokset. Hallitusohjelman mukaan täydennyspoliisijärjestelmän käyttömahdollisuuksia kartoitetaan.

Aikataulu: Vuonna 2013 käynnistetään esiselvityshanke, jonka jälkeen perustetaan mahdollinen lainsäädäntöhanke.

Organisointi: Esiselvityshankkeen ja mahdollisen lainsäädäntöhankkeen organisointi arvioidaan myöhemmin erikseen.

Osallisuus ja viestintä: Aiemmat toimenpiteet: Sisäasiainministeriön poliisiosasto toteutti kansalaisille suunnatun kyselyn täydennyspoliisijärjestelmän kehittämisestä joulukuussa 2010 valtionhallinnon keskustelufoorumilla otakantaa.fi -sivustolla.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvityshankkeen tarkoituksena on kartoittaa mahdollisimman kattavasti täydennyspoliisijärjestelmän käyttömahdollisuudet, organisointi, toimivaltuudet sekä arvioida yhteiskunnalliset, taloudelliset ja muut vaikutukset.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4, täydennyspoliisijärjestelmän käyttömahdollisuuksia kartoitetaan.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisin erityistoimintayksikön ylikansalliset toimivaltuudet (SM0143:00/2008)

Tavoite: Esiselvityshanke asetettiin 19.12.2008. Työryhmän toimikausi oli 1.1.2009 - 31.12.2009 ja sitä jatkettiin myöhemmin vuoden 2010 loppuun saakka.

Työryhmän tavoitteena oli selvittää poliisin erityistoimintayksikön tehtävien ja toimintavalmiuden lainsäädännölliset kehittämistarpeet. Samalla selvitettiin erityistoimintayksikköä koskevan sääntelyn asianmukainen taso sekä yhteistyön parantamisesta kriisitilanteissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden erityistoimintayksiköiden välillä tehdyn neuvoston päätöksen 2008/617/YOS mahdollistaman kansainvälisen yhteistyön oikeudellisia ja käytännön edellytyksiä. Asiakokonaisuuteen liittyen käynnissä on Poliisihallituksen työryhmiä, joiden johtopäätökset otetaan huomioon hankkeen sisällössä.

Aikataulu: Asiaa koskeva mahdollinen hallituksen esitys annetaan eduskunnalle kuluvalle vaalikaudella.

Organisointi: Työryhmä, vastuunvalmistelija sisäasiainministeriön poliisiosastolta

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Mahdollinen hallituksen esitys lähetetään lausunto-
kierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563, säädösvalmistelu-
avustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisin tiedonsaantia koskevat säännökset

Tavoite: Poliisin tiedonsaantia koskevien säännösten ajantasaistaminen. Vuonna 2009 asetettu työryhmä selvitti poliisin tiedonsaantioikeuteen liittyviä ongelmia sekä valmisti tarvittavia kehittämissuhteita. Työryhmä laati esiselvityksen siitä, antaako poliisilain 35 § poliisille riittävät tiedonsaantioikeudet viranomaisilta yksittäistapauksissa sekä riittävät tiedonsaantioikeudet muiden viranomaisten hallussa oleviin tietoihin rikosten estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi. Tiedonsaantia koskevien säännösten arviointi liittyy myös laajempaan tiedonsaantia koskevaan kansallisen ja EU-tason kokonaisuuteen.

Aikataulu: Poliisilain 35 §:ää koskeva esiselvityshanke asetettiin 11.12.2009 (SM051:00/2009). Työryhmän toimikautta jatkettiin 31.12.2010 saakka. Mahdollisen hallituksen esityksen antamisen aikatauluun vaikuttaa vielä avoinna olevat kysymykset mm. käynnissä olevien Poliisihallituksen työryhmien johtopäätökset.

Organisointi: Työryhmä, vastuuvastuuvalmistelija poliisiosastolta.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Mahdollinen hallituksen esitys lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Poliisin virkapuvusta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen

Tavoite: Tehdään tarvittavat muutokset ja tarkistukset poliisin virkapuvusta annettuun sisäasiainministeriön asetukseen liittyen virka-asemaa koskeviin tunnuksiin.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Aikataulu: Valmistelu ja lausuntokierros vuosina 2013 - 2014, säädökset voimaan vuonna 2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Yhteistyö Poliisihallituksen ja poliisijärjestöjen kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): Ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

PELASTUSOSASTO

Pelastuslain vuoden 2011 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskeva arviointi

Tavoite: Tavoitteena on pelastuslain (379/2011) kokonaisuudistuksen täytäntöönpanon seurannan perusteella valmistella mahdollisesti tarvittavat säädösmuutokset, joilla varmistetaan säädösten ajantasaisuus muuttuvassa toimintaympäristössä.

Aikataulu: Pelastuslakiuudistuksen arviointi käynnistetään vuonna 2012 seuraamalla uuden lain vaikutuksia erityisesti poistumisturvallisuuden (asumispalvelujen toimintakäytäntöihin) ja pelastuslaitosten onnettomuuksien ehkäisytyöhön. Varsinainen esiselvi-tyshanke asetetaan aikaisintaan vuonna 2015.

Organisointi, resurssit: Virkatyö

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Mika Kättö, puh. 071 878 8413

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Maahanmuuttoon liittyvien rekisterisäännösten tarkistaminen

Tavoite: Laki ulkomaalaisrekisteristä (1270/1997) on tullut voimaan vuonna 1998 alusta. Lain säännökset tulee uudistaa vastaamaan paremmin nykyaikaisia rekisterilainsäädännön vaatimuksia. Lisäksi on uudistettava rekisterisäännökset laissa kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta.

Aikataulu: Hanke asetetaan aikaisintaan 2013.

Organisointi: Valmistellaan työryhmässä.

Osallisuus ja viestintä: Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat Maahanmuuttovirasto, poliisi ja Rajavartiolaitos.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Työssä tulee ottaa huomioon henkilötietolaki (523/1999), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki (621/1999) ja maahanmuuttohallinnon toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: päätetään hanketta perustettaessa.

Selvitys ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen tarpeesta

Tavoite: Tavoitteena on selvittää vuonna 2004 voimaan tulleen ulkomaalaislain toimituutta ja mahdollisen kokonaisuudistuksen tarvetta.

Aikataulu: Esiselvityshanke käynnistetään aikaisintaan vuonna 2014. Mahdollinen lainsäädäntöhanke käynnistetään seuraavalla vaalikaudella.

Organisointi, resurssit: Organisointi suunnitellaan myöhemmin

Selvitys kansalaisuuslain kokonaisuudistuksen tarpeesta

Tavoite: Tavoitteena on selvittää vuonna 2003 voimaan tulleen kansalaisuuslain toimituutta ja mahdollisen kokonaisuudistuksen tarvetta.

Aikataulu: Esiselvityshanke käynnistetään aikaisintaan vuonna 2014. Mahdollinen lainsäädäntöhanke käynnistetään seuraavalla vaalikaudella.

Organisointi, resurssi: Organisointi suunnitellaan myöhemmin

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiolainsäädännön vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskevan arvioinnin III vaihe

Tavoite: Tavoitteena on jatkaa vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanon seuranta ja valmistella tarvittavat säädösmuutokset, joilla varmistetaan säädösten ajantasaisuus muuttuvassa toimintaympäristössä.

Aikataulu: Esiselvityshanke asetetaan aikaisintaan vuonna 2015.

Organisointi, resurssit: Tiimi/virkatyö

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602

3.2. Vuosina 2013-2016 EU:ssa käynnistyvät säädöshankkeet

POLIISIOSASTO

Euroopan poliisiakatemiaa (CEPOL) koskevan päätöksen muuttaminen

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Ehdotuksen tavoitteena tulee olemaan CEPOLia koskevan neuvoston päätöksen päivittäminen. Ehdotuksella tullaan mm. lisäämään komission valvontavaltaa sekä akatemian johtajan itsenäisyyttä.

Aikataulu: Komission säädösehdotus saataneen vuoden 2013 aikana.

Organisointi, resurssit: Säädösehdotuksen käsittely aloitettaneen neuvoston työryhmässä, jonne osallistuu poliisiosaston vastuuvirkamies.

Kansallinen täytäntöönpano

EU-säädös saataneen valmiiksi aikaisintaan vuoden 2014 aikana, jonka jälkeen selviää, vaatiiko ehdotus muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Jouko Huhtamäki, p. 071 878 8556

Ehdotus asetukseksi Euroopan poliisiviraston (Europol) perustamisesta

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Ehdotuksen tavoitteena on muuttaa Europolin oikeusperustaa päätöksestä neuvoston asetukseksi Lissabonin sopimuksen mukaisesti.

Aikataulu: Komissio antanee ehdotuksen aikaisintaan vuoden 2012 loppupuolella.

Organisointi, resurssit: Säädösehdotusta käsitellään neuvoston työryhmässä, jonne osallistuu poliisiosaston vastuuvirkamies.

Kansallinen täytäntöönpano

EU-säädös saataneen valmiiksi aikaisintaan vuoden 2014 aikana, jonka jälkeen selviää tuleeko muutoksia tehdä myös kansallisiin lakeihin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei. Muista ministeriöistä koskee valtiovarainministeriötä (tulli).

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Hannele Taavila, puh. 071 878 8568

4. EDUSKUNNALLE ANNETTAVAT SELONTEOT JA SELVITYKSET

PELASTUSOSASTO

Hätäkeskusaluejaon muuttaminen

Valtioneuvoston selonteko hätäkeskusuudistuksesta (HaVM 3/2008 vp - VNS 3/2007 vp)

Eduskunnan kirjelmä 4/2008: Hallintovaliokunnan mietinnön HaVM 3/2008 vp perusteissa lausuttuun viitaten valtioneuvoston on annettava hallintovaliokunnalle perustuslain 47 §:n 2 momentin tarkoittama kirjallinen selvitys, mikäli hätäkeskusten aluejakoa aiotaan muuttaa.

Yhteyshenkilö: Tietoverkkojohtaja Pekka Tulokas, puh. 071 87 8450

Hätäkeskusuudistuksen seuranta

Hallituksen esitys laiksi hätäkeskustoiminnasta (HaVM 12/2010 vp - HE 262/2009 vp)

Hallintovaliokunnan mietintö 12/2010: Valiokunta tulee seuraamaan tarkkaan hätäkeskusuudistuksen toimeenpanoa. Valiokunta tulee lisäksi pyytämään prosessin edetessä, sen eri vaiheissa, sisäasiainministeriöltä selvityksen toimeenpanon etenemisestä ja valiokunnan kannanottojen huomioon ottamisesta.

Yhteyshenkilö: Tietoverkkojohtaja Pekka Tulokas, puh. 071 87 8450.

Väestön suojaamisen tarpeiden selvittäminen

Hallituksen esitys pelastuslaiksi ja laiksi meripelastuslain 23 §:n muuttamisesta (HaVM 41/2010 vp - HE 257/2010 vp)

Hallintovaliokunnan mietintö 41/2010: Hallintovaliokunta edellyttää, että seuraavan turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon yhteydessä arvioidaan Suomen turvallisuuspoliittisen tilanteen lisäksi väestön suojaamisen tarpeet.

Yhteyshenkilö: Tekninen johtaja Hannu Olamo, puh. 071 87 8430.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Kotouttaminen

Eduskunnan vastaus 239/2010 hallituksen esitykseen laiksi kotoutumisen edistämisestä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 185/2010):

1. Eduskunta edellyttää hallituksen antavan eduskunnalle vaalikausittain ulkomaalais-, maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikasta ja sen toimivuudesta selonteon, jossa muun ohella verrataan Suomen maahanmuuttoa koskevia säännöksiä, käytäntöjä ja taloudellisia etuuksia muihin EU-maihin muun muassa sen arvioimiseksi, muodostavatko Suomen säännökset, käytännöt tai taloudelliset etuudet vetoimatekijöitä turvapaikan hakemiselle tai humanitaariselle maahanmuutolle.

4. Eduskunta edellyttää hallituksen antavan vuoden 2011 loppuun mennessä hallintovaliokunnalle selvityksen, jossa arvioidaan

- 1) asetetaanko kotoutumisen edistämisestä annettavassa laissa tarkoitetun perustietoaineiston omaksuminen Suomen kansalaisuuden saamisen edellytykseksi hakijoille tehtävässä testissä,
- 2) voidaanko kotoutumistukea maksaa maahanmuuttajille kieli- ja muiden opintojen edistymisen perusteella ja
- 3) onko syytä ohjata maahanmuuttajien kotoutumisen alkuvaiheen koulutusta nykyistä suuremmassa määrin ja pitkäjänteisemmin kansalais-, työväen- ja kansanopistojen tehtäväksi.

Aikataulut: Selonteon (lausuma 1) aikataulu: vaalikauden loppupuolella. Selvityksen (lausuma 4) aikataulu: vuoden 2011 loppuun mennessä.

Osastot ja ministeriöt, joiden toimialaan liittyy: Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto, rajavartiolaitos sekä työ- ja elinkeinoministeriö

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sonja Hämäläinen puh. 071 878 8636